

KOMISIJOS SPRENDIMAS (ES) 2017/2372**2017 m. birželio 16 d.****dėl valstybės pagalbos SA.31250–2011/C (ex 2011/N), kurią Bulgarija planuoja suteikti įmonėms „BDZ Holding EAD SA“, „BDZ Passenger EOOD“ bei „BDZ Cargo EOOD“, ir dėl kitų priemonių***(pranešta dokumentu Nr. C(2017) 4051)***(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 108 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos ekonominės erdvės susitarimą ir ypač į jo 62 straipsnio 1 dalies a punktą,

paraginusi suinteresuotąsias šalis pateikti pastabas pagal minėtas nuostatas ⁽¹⁾ ir atsižvelgdama į tas pastabas,

kadangi:

1. PROCEDŪRA

- (1) 2011 m. gegužės 18 d. raštu Bulgarija Komisijai pranešė apie tam tikras priemones, įgyvendintas įmonės „BDZ Holding EAD SA“ ⁽²⁾ (toliau – „BDZ Holding“) ir jos patrunuojamųjų įmonių „BDZ Passenger EOOD“ (toliau – „BDZ Passenger“) ir „BDZ Cargo EOOD“ (toliau – „BDZ Cargo“) naudai.
- (2) 2011 m. gegužės 20 d. raštu Bulgarija Komisijai pateikė papildomos informacijos. 2011 m. liepos 15 d. ir rugsėjo 28 d. raštais Komisija paprašė daugiau informacijos. 2011 m. rugsėjo 5 d. ir spalio 7 d. raštais Bulgarija Komisijai pateikė daugiau informacijos.
- (3) 2011 m. lapkričio 9 d. raštu Komisija Bulgarijai pranešė nusprendusi dėl priemonių pradėti Sutarties 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą procedūrą (toliau – sprendimas pradėti tyrimą). 2012 m. sausio 12 d. raštu Bulgarija pateikė pastabas dėl sprendimo pradėti tyrimą.
- (4) Sprendimas pradėti tyrimą paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ⁽³⁾. Komisija suinteresuotąsias šalis paragino teikti pastabas.
- (5) Komisija gavo vienos suinteresuotosios šalies pastabas. 2012 m. gegužės 16 d. raštu Komisija tas pastabas persiuntė Bulgarijai ir suteikė jai galimybę į jas atsakyti. 2012 m. birželio 13 d. raštu buvo gautos Bulgarijos pastabos. 2012 m. gruodžio 10 d. raštu Komisija suinteresuotajai šaliai pranešė, kad nekonfidenciali jos pastabų versija buvo persiųsta Bulgarijai.
- (6) 2012 m. balandžio 12 d., liepos 24 d. ir gruodžio 10 d., 2013 m. gegužės 7 d. ir lapkričio 5 d., 2014 m. gegužės 6 d., birželio 6 d. ir liepos 29 d., 2015 m. balandžio 29 d. ir gruodžio 14 d., 2016 m. balandžio 26 d., rugsėjo 15 d. ir spalio 20 d., taip pat 2017 m. balandžio 3 d. raštais Komisija Bulgarijos paprašė papildomos informacijos.
- (7) Bulgarija Komisijai papildomą informaciją pateikė 2012 m. birželio 7 d. ir rugsėjo 28 d., 2013 m. sausio 31 d., vasario 1 d., gegužės 30 d., spalio 2 ir 15 d., gruodžio 2 d., 2014 m. sausio 3 d., vasario 6 d., balandžio 22 d., gegužės 14 d., birželio 23 d., rugpjūčio 4 ir 20 d., rugsėjo 1, 13 ir 23 d., 2015 m. birželio 1 d. ir gruodžio 9 d., 2016 m. sausio 20 d., gegužės 31 d., spalio 12 d. ir lapkričio 7 d. raštais.

⁽¹⁾ OL C 10, 2012 1 12, p. 9.⁽²⁾ Toliau šiame sprendime pavadinimas „BDZ Holding“ vartojamas kalbant ir apie įmonę „BDZ EAD“ iki jos pavadinimo pakeitimo 2011 m. spalio 22 d., ir apie vėliau atsiradusią įmonę „BDZ Holding EAD SA“. Žr. 4 išnašą.⁽³⁾ Žr. 2 išnašą.

- (8) 2014 m. balandžio 22 d. ir 2016 m. spalio 12 d. raštais Bulgarija atsiėmė savo pranešimą dėl restruktūrizavimo pagalbos įmonei „BDZ Holding“, įtrauktos į 1 konstatuojamojoje dalyje nurodytas priemones. 2017 m. balandžio 5 d. raštu Bulgarija savo pranešimą pakeitė – sumažino skolos, kurią planavo panaikinti taikydama skolos panaikinimo priemonę, įtrauktą į 1 konstatuojamojoje dalyje nurodytas priemones, sumą.
- (9) 2016 m. lapkričio 7 d. raštu Bulgarija išskirtinai sutiko, kad šis sprendimas būtų priimtas ir kad apie jį būtų pranešta tik anglų kalba.

2. PRIEMONIŲ APRAŠYMAS

2.1. PAGALBOS GAVĖJA

- (10) Priemonės yra skirtos įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms „BDZ Passenger“ bei „BDZ Cargo“ – tai 100 % valstybės valdomos įmonės, Bulgarijoje už atlygį teikiančios keleivių ir krovinių vežimo geležinkeliais paslaugas.
- (11) Akcinė bendrovė „BDZ Holding“ (*) įsteigta 2001 m., kai Bulgarijos valstybinė geležinkelių įmonė buvo padalyta į geležinkelio infrastruktūros įmonę „National Railway Infrastructure Company“ (toliau – NRIC) ir transporto paslaugų įmonę (toliau – „BDZ Holding“).
- (12) 2007 m. įmonė „BDZ Holding“ reorganizuota į kontroliuojančiąją įmonę ir įsteigtos trys patronuojamosios įmonės, teikiančios krovinių vežimo, keleivių vežimo ir vilkimo paslaugas. Patronuojančiajai įmonei „BDZ Holding“ priklausė keleiviniai bei krovinių vagonai ir lokomotyvai, ir ji šiuos nuomojo savo patronuojamosioms įmonėms. Šios buvo atsakingos už riedmenų techninę priežiūrą. Įmonė „BDZ Holding“ buvo atsakinga ir už iki reorganizacijos susidariusių skolų tvarkymą. Pamačius, kad ši struktūra neveiksminga, 2010 m. vilkimo paslaugas teikianti įmonė buvo sujungta su įmone „BDZ Holding“.
- (13) Įmonės „BDZ Holding“ turima nuosavybės teisė į keleivinius bei krovinius vagonus ir lokomotyvus 2011 m. buvo perduota patronuojamosioms įmonėms „BDZ Passengers“ ir „BDZ Cargo“. Visas negamybinis turtas tebeprisklaido įmonei „BDZ Cargo“.
- (14) Įmonė „BDZ Holding“, kurios registruota buveinė yra Sofijoje (Bulgarija), savo krovinių ir keleivių vežimo paslaugas teikia visoje Bulgarijos teritorijoje ir visiškai atitinka regioninės paramos gavimo reikalavimus pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punktą.
- (15) Akcinė bendrovė „BDZ Cargo“ vykdo veiklą tarptautinėje ir nacionalinėje krovinių vežimo geležinkeliais rinkoje. 2007 m. Bulgarija liberalizavo krovinių vežimo geležinkeliais rinką. Nuo tada rinkoje veikia keli privatūs operatoriai. 2016 m. įmonei „BDZ Cargo“ teko 43 % rinkos (vertinant grynaisiais tonkilometrais), o jos pagrindinės konkurentės buvo įmonės „Bulgarian Railway Company“ (25 %), „DB Schenker Rail Bulgaria“ (18 %), „Bulmarket“ (6 %) ir „Rail Cargo“ (4 %).
- (16) Akcinė bendrovė „BDZ Passenger“ – vienintelė Bulgarijos viduje teikiamų keleivių vežimo paslaugų teikėja. Įmonė „BDZ Passenger“ vykdo viešųjų paslaugų išpareigojimą ir užima apie 90 % keleivių vežimo geležinkeliais rinkos. 2009 m. įmonės „BDZ Passenger“ viešųjų paslaugų išpareigojimo vykdymo sutartis buvo pasirašyta 15 metų laikotarpiui (2010–2025 m.)

2.2. PRIEMONIŲ APIBŪDINIMAS IR PAGRINDAS PRADĖTI PROCEDŪRĄ

- (17) Sprendime pradėti tyrimą Komisija nustatė keturias priemones, galbūt esančias valstybės pagalba įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms „BDZ Passenger“ bei „BDZ Cargo“.
- a) 1 priemonė. Restruktūrizavimo pagalba, kurią sudaro įmonės „BDZ Holding“ kapitalo didinimas šešiomis dalimis ir kurios vertė – 550 mln. Bulgarijos levų (BGN) (281 mln. EUR (*));
- b) 2 priemonė. Iki 2007 m. susidariusių skolų panaikinimas;
- c) 3 priemonė. Įmonės „BDZ Holding“ atleidimas nuo negrąžintų skolų infrastruktūros valdytojai (NRIC);
- d) 4 priemonė. Įmonei „BDZ Holding“ valstybės grąžinamas pridėtinės vertės mokestis (PVM).

(*) Transporto, informacinių technologijų ir ryšių ministerijos priimtu 2011 m. spalio 22 d. Protokoliniu sprendimu Nr. 151 įmonės pavadinimas „BDZ EAD“ buvo pakeistas pavadinimu „Holding Bulgarian State Railways (BDZ) EAD“ (toliau – „BDZ Holding“).

(*) Šiame sprendime taikomas valiutos kursas yra 1 EUR = 1,9558 BGN (OL C 304, 2016 8 20, p. 2).

2.2.1. 1 PRIEMONĖ. RESTRUKTŪRIZAVIMO PAGALBA

- (18) Bulgarija numatė 2011–2016 m. suteikti 550 mln. BGN (281 mln. EUR) vertės restruktūrizavimo pagalbą, šešiomis dalimis padidinant įmonės „BDZ Holding“ kapitalą, ir 2011 m. apie tą restruktūrizavimo pagalbą pranešė Komisijai. Tačiau iki šiol atitinkamos valdžios institucijos nepriėmė galutinio sprendimo suteikti pagalbą ir įmonei „BDZ Holding“ lėšos nepervestos.
- (19) Sprendime pradėti tyrimą Komisija laikėsi nuomonės, kad restruktūrizavimo pagalba yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, ir abejojo, ar ta pagalba yra suderinama su vidaus rinka.

2.2.2. 2 PRIEMONĖ. IKI 2007 M. SUSIDARIUSIŲ SKOLŲ PANAIKINIMAS

- (20) Remiantis Bulgarijos pateikta informacija, iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą 2007 m. sausio 1 d. įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių neįvykdyti įsipareigojimai ir atidėjiniai 2006 m. gruodžio 31 d. buvo 806 729 558 BGN (412 mln. EUR).
- (21) Įmonės „BDZ Holding“ įsipareigojimai ir atidėjiniai buvo šie: i) tokių finansų įstaigų kaip „Kreditanstalt für Wiederaufbau“ (toliau – KfW), Europos rekonstrukcijos ir plėtros banko (toliau – ERPB) ir Tarptautinio rekonstrukcijos ir plėtros banko (toliau – TRPB) paskolos – jų pagrindinė paskirtis buvo rekonstruoti riedmenis, taip pat ii) su prekyba susiję įsipareigojimai, įskaitant įsipareigojimus Bulgarijos geležinkelių infrastruktūros įmonei NRIC, atidėjiniai ir įsipareigojimai darbuotojams ir draudimo paslaugų teikėjams, taip pat kiti įsipareigojimai, įskaitant įsipareigojimus, atsiradusius įmonėms „BDZ Holding“, „Siemens“ ir KfW 2005 m. sudarius susitarimą dėl riedmenų pirkimo. Šių įsipareigojimų ir atidėjinių sumos pateiktos 1 lentelėje.

1 lentelė

**Įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių įsipareigojimų ir atidėjinių apžvalga
(2006 m. gruodžio 31 d. duomenys)**

	<i>(mln. BGN)</i>
	Visi įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių įsipareigojimai 2006 m. gruodžio 31 d.
Įsipareigojimai finansų įstaigoms	201,1
SIEMENS/KfW susitarimas	307,5
Prekybos įsipareigojimai	244,5
Įsipareigojimai darbuotojams ir draudimo paslaugų teikėjams	26,4
Kiti įsipareigojimai, įskaitant mokesčius ir atidėjinius	27,2
Visi įsipareigojimai	806,7

- (22) Bulgarija buvo numaciusi perimti dalį iki 2007 m. sausio 1 d. susidariusių įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių įsipareigojimų arba visus juos.
- (23) Sprendime pradėti tyrimą Komisija laikėsi nuomonės, kad įsipareigojimų panaikinimas bus valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, ir abejojo, ar ta pagalba bus suderinama su vidaus rinka. Bulgarija nenurodė taikanti Gaires dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms ir nepatvirtino, kad priemonė atitinka gairių reikalavimus⁽⁶⁾. Todėl Komisija negalėjo susidaryti nuomonės dėl šios pagalbos derėjimo su vidaus rinka.

⁽⁶⁾ Bendrijos gairės dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms (OL C 184, 2008 7 22, p. 13).

2.2.3. 3 PRIEMONĖ. ĮMONĖS „BDZ HOLDING“ IR JOS PATRONUOJAMŲJŲ ĮMONIŲ ATLEIDIMAS NUO NEGRAŽINTŲ SKOLŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJAI (NRIC)

- (24) Remiantis Bulgarijos pateikta informacija, „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės įmonei NRIC nemokėjo visų jai mokėtinų infrastruktūros mokesčių. Taigi, sprendime pradėti tyrimą nurodyta, kad neįvykdyti prekybos išpareigojimai įmonei NRIC yra 45 mln. BGN.
- (25) Kadangi Bulgarija nepaaiškino šių prekybos išpareigojimų atsiradimo ir raidos, Komisija sprendime pradėti tyrimą laikėsi nuomonės, kad, neužtikrinus šių skolų grąžinimo, gali būti teikiama valstybės pagalba, kaip nustatyta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipė dėmesį, kad, remiantis teismų praktika, neužtikrinant valstybinių įmonių išpareigojimų vykdymo ⁽⁷⁾, gali būti teikiama valstybės pagalba, jeigu į tokią pat padėtį patekęs hipotetinis rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas nebūtų veikęs taip, kaip veikė valstybinė įmonė, ir būtų užtikrinęs tų išpareigojimų vykdymą ⁽⁸⁾. Tačiau Komisija neturi jokios tikslios faktinės informacijos, iš kurios būtų matyti, kad NRIC nesiėmė veiksmų, kurių tokiomis pat aplinkybėmis būtų ėmęsis uolus kreditorius. Todėl Komisija Bulgarijos paprašė pateikti informacijos apie tai, ar ir kaip NRIC bandė užtikrinti neįvykdytų išpareigojimų vykdymą.
- (26) Kadangi buvo nustatyta, kad priemonė yra susijusi su valstybės pagalba, Komisija, vertindama restruktūrizavimo pagalbą, apie kurią tuo metu buvo pranešta, ir kartu pateiktą restruktūrizavimo planą, taip pat abejojo jos suderinamumu su vidaus rinka. Taigi Komisija Bulgarijos paprašė restruktūrizavimo planą papildyti, t. y. pateikti informacijos, kaip bus stengiamasi su NRIC spręsti su šiomis skolomis susijusius klausimus.

2.2.4. 4 PRIEMONĖ. ĮMONEI „BDZ HOLDING“ VALSTYBĖS GRAŽINAMAS NETEISINGAI NUSTATYTAS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS (PVM)

- (27) Remiantis Bulgarijos pateikta informacija, Bulgarija įmonei „BDZ Holding“ anksčiau grąžino 72 mln. BGN (36,7 mln. EUR) dydžio pridėtinės vertės mokestį (PVM).
- (28) Kadangi tuo metu, kai buvo priimamas sprendimas pradėti tyrimą, Bulgarija nepaaiškino PVM grąžinimo priežasčių ir ar buvo laikytasi Tarybos direktyvos 2006/112/EB ⁽⁹⁾, Komisija laikėsi nuomonės, kad PVM grąžinimas galėjo būti susijęs su valstybės pagalba, kaip nustatyta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje. Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipė dėmesį, kad pagal teismų praktiką pagalbos sąvoka apima ne tik pozityviąsias išmokas, bet ir priemones, kuriomis įvairiais būdais mažinami mokesčiai, paprastai įtraukiami į įmonės biudžetą. Todėl Komisija Bulgarijos paprašė pateikti papildomos informacijos apie PVM grąžinimo įmonei „BDZ Holding“ priežastis.

3. SUINTERESUOTOSIOS ŠALIES PASTABOS

- (29) Krovinių vežimo geležinkeliu paslaugas teikiantis įmonės „BDZ Cargo“ konkurentas, nenorėjęs, kad būtų atskleista jo tapatybė, pateikė pastabų dėl dviejų sprendime pradėti tyrimą nurodytų priemonių.
- (30) Kalbant apie planuojamą restruktūrizavimo pagalbą (1 priemonė), konkurentas pasiūlė, kad, kaip kompensacinė priemonė, būtų parduoti nenaudojami įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių „BDZ Passenger“ bei „BDZ Cargo“ lokomotyvai. Konkurentas teigė, kad įmonė „BDZ Holding“ konkurentams, neturintiems jokio kito šaltinio, iš kurio galėtų įsigyti arba nuomotis lokomotyvus, neleido naudotis jos nenaudojamu riedmenų parku.
- (31) Kalbant apie tai, kad įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės įmonei NRIC nemokėjo pradelstų skolų (3 priemonė), konkurentas teigė, kad, nors visi krovinių vežėjai privalo mokėti tuos pačius mokesčius, neužtikrinus susidariusių išpareigojimų įmonei NRIC vykdymo įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms suteiktas konkurencinis pranašumas. Be to, konkurentas paprašė įmonei BDZ taikyti kompensacines priemones pagal Gaires dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti ir Gaires dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms ir įmonę „BDZ Cargo“ privatizuoti rinkos sąlygomis.

⁽⁷⁾ 2006 m. lapkričio 16 d. Komisijos direktyva 2006/111/EB dėl finansinių santykių tarp valstybių narių ir valstybės įmonių skaidrumo ir dėl finansinio skaidrumo tam tikrose įmonėse (OL L 318, 2006 11 17, p. 17).

⁽⁸⁾ 1999 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Déménagements-Manutention Transport SA (DMT)*, C-256/97, ECLI:ES:C:1999:332, 25–28 punktai.

⁽⁹⁾ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

4. BULGARIJOS PASTABOS

- (32) Atsakyme į sprendimą pradėti tyrimą ir vėliau pateiktoje medžiagoje Bulgarija pateikė pastabų ir išsamiau paaiškino sprendime pradėti tyrimą nurodytus faktus.

4.1. 1 PRIEMONĖ. RESTRUKTŪRIZAVIMO PAGALBA. PRANEŠIMO ATSIĖMIMAS

- (33) 2014 m. balandžio 22 d. raštu Bulgarija atsiėmė pranešimą apie restruktūrizavimo pagalbą. Tačiau restruktūrizavimo pagalba buvo minima vėliau teiktoje medžiagoje, bet galiausiai 2016 m. lapkričio 7 d. raštu pranešimas atsiimtas.
- (34) Bulgarija nurodė ketinusi ne įmonei „BDZ Holding“ teikti restruktūrizavimo pagalbą, bet, panaikinant dalį iki Bulgarijos įstojimo susidariusių ir neapmokėtų skolų, refinansuoti įmonės „BDZ Holding“ išsipareigojimus.

4.2. 2 PRIEMONĖ. IKI 2007 M. SUSIDARIUSIŲ SKOLŲ PANAIKINIMAS

- (35) Bulgarija paaiškino, kad 2006 m. gruodžio 31 d., likus dienai iki stojimo į Sąjungą, bendra įmonės „BDZ Holding“ išsipareigojimų ir atidėjinių suma buvo 806,7 mln. BGN (412 mln. EUR), kaip pateikta 1 lentelėje. Atsižvelgdama į įmonės „BDZ Holding“ įvykdytus išsipareigojimus ir jos finansinius poreikius Bulgarija numatė panaikinti įmonės „BDZ Holding“ 601,9 mln. BGN (307,1 mln. EUR) vertės išsipareigojimus. Tačiau 2017 m. balandžio 5 d. raštu Bulgarija savo pranešimą pakeitė ir paprašė Komisijos patvirtinti 223,45 mln. BGN (114,25 mln. EUR) dydžio skolos panaikinimą. Iš dalies pakeitus pranešimą, planuojamos panaikinti skolos, įskaitant baudos palūkanas, būtų i) dar neapmokėta iki stojimo susidariusi skola bankui „KfW IPEX Bank“ ir ii) susidariusios skolos obligacijų turėtojams (2007 m. lapkričio 19 d. obligacijų emisija ISIN BG2100032072) ir Finansų ministerijai, refinansavusiai iki stojimo susidariusias skolas bankui „KfW IPEX Bank“, ERPB, TRPB, įmonėms NRIC ir NEC AD. Bulgarija Komisijai nurodė nepadengtas tebemokėtinas sumas ir pateikė toliau išdėstytą paaiškinimą (žr. 2 lentelę).

2 lentelė

Numatyti panaikinti įmonės „BDZ Holding“ išsipareigojimai, prišimti iki 2006 m. gruodžio 31 d.

Kreditoriaus kategorija/sumos (BGN) (2017 m. kovo 31 d. duomenys)	BDZ skolos (BGN), neapmokėtos iki 2006 m. gruodžio 31 d. (iki stojimo susidariusios skolos)			Paskolos arba kitos skolos priemonės, kuriomis refinansuotos iki stojimo susidariusios skolos
	Neapmokėtos iki stojimo susidariusios skolos	Neapmokėtos skolos, kuriomis refinansuotos įmonės BDZ iki stojimo susidariusios skolos	Baudos palūkanos	
a) Tarptautiniai finansiniai kreditoriai	30 967 919	105 642 950	24 901 981	
„KfW IPEX Bank“ 80 % DMU	0	76 529 380		Antra ISIN obligacijų emisija: BG2100032072, pagal 2007 m. spalio mėn. pasiūlymą pirkti skolą
ERPB	0	20 980 115		Aktyvuota skolos grąžinimo valstybės garantija, taigi įmonė BDZ tapo skolinga Finansų ministerijai.
TRPB	0	8 133 455		Aktyvuota skolos grąžinimo valstybės garantija, taigi įmonė BDZ tapo skolinga Finansų ministerijai.
„KfW IPEX Bank“ 85 % EMU	30 967 919	0		

Kreditoriaus kategorija/sumos (BGN) (2017 m. kovo 31 d. duomenys)	BDZ skolos (BGN), neapmokėtos iki 2006 m. gruodžio 31 d. (iki stojimo susidariusios skolos)			Paskolos arba kitos skolos priemonės, kuriomis refinansuotos iki stojimo susidariusios skolos
	Neapmokėtos iki stojimo susidariusios skolos	Neapmokėtos skolos, kuriomis refinansuotos įmonės BDZ iki stojimo susidariusios skolos	Baudos palūkanos	
b) Tiekėjai	0	53 884 257	8 051 694	
NRIC	0	26 292 761	3 928 815	Antra ISIN obligacijų emisija BG2100032072, pagal 2007 m. spalio mėn. pasiūlymą pirkti skolą
NEC AD	0	27 591 496	4 122 879	Antra ISIN obligacijų emisija BG2100032072, pagal 2007 m. spalio mėn. pasiūlymą pirkti skolą
Iš viso	30 967 919	159 527 207	32 953 675	

Šaltinis. 2017 m. balandžio 5 d. Bulgarijos pateikta medžiaga.

- (36) Kalbant apie išskolinimą bankams TRPB ir ERPB, Bulgarija paaiškino, kad šios paskolos (sutartys dėl jų sudarytos 1995 m.) buvo užtikrintos 100 % valstybės garantija. Kadangi įmonė „BDZ Holding“, atėjus mokėjimo laikui, nevykdė išsipareigojimų, buvo pasinaudota valstybės garantija ir skolas teko tvarkyti Finansų ministerijai. Taigi, pagal valstybės skolos įstatymą⁽¹⁰⁾, nuo tos dienos, kurią naudojant valstybės garantiją atliekamas mokėjimas, pagal įmonės „BDZ Holding“ atžvilgiu ir pagal sumokėtą sumą perėmė paskolos susitarimais nustatytas kreditoriaus teises. Įmonė „BDZ Holding“ privalo grąžinti visas sumas, valstybės sumokėtas bankams TRPB ir ERPB, įskaitant baudos delspinigius. Kalbant apie kitas skolas, refinansuotas 2007 m. lapkričio 19 d. obligacijų emisija ISIN BG2100032072, Bulgarija pateikė įrodymų, kad skola bankui „KfW IPEX Bank“ ir įmonėms NRIC bei NEC AD sumokėta.
- (37) Bulgarija neprieštarauja, kad skolos panaikinimas būtų įmonei „BDZ Holding“ teikiama valstybės pagalba. Tačiau Bulgarija mano, kad skolų panaikinimas būtų suderinamas su vidaus rinka pagal Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms 56–60 punktus, kaip dėstoma toliau.
- (38) Pirma, visi išsipareigojimai buvo aiškiai ir konkrečiai apibrėžti, jie susidarė iki Bulgarijai įstojant į Sąjungą. Išsipareigojimai į įmonės „BDZ Holding“ konsoliduotąsias finansines ataskaitas buvo įtraukti iki įstojimo dienos ir (arba) atsirado dėl sutarčių, neatšaukiamai sudarytų iki tos dienos.
- (39) Antra, visi išsipareigojimai, kuriuos numatoma panaikinti, buvo tiesiogiai susiję su keleivinio ir krovinio geležinkelių transporto veikla, jie daugiausia susidarė kaip paskolos dyzeliniams ir elektriniams sudėtiniais riedmenų vienetais įsigyti, įmonei priklausantiems kroviniams vagonams remontuoti ir modernizuoti, taip pat neįvykdytiems išsipareigojimams, susijusiems su geležinkelio paslaugų teikimu, pavyzdžiui išsipareigojimams įmonei NRIC, padengti.
- (40) Trečia, 2016 m. įmonė „BDZ Holding“ buvo pernelyg išskolinusi ir atitiko visus Bulgarijos teisės aktuose nustatytus kriterijus, kad jai būtų galima kelti nemokumo bylą. Dėl pernelyg didelio išskolinimo įmonė finansiniu požiūriu negalėjo stabiliai veikti. Susidarius pradelstiems išsipareigojimams, savo pačios operacijomis ji negalėjo patenkinti savo kapitalo poreikių. Įmonės tarptautiniai kreditoriai atsakė be valstybės garantijos sutikti su skolų atidėjimu, o dėl to, pasak Bulgarijos, greičiausiai būtų kilusių papildomų rūpesčių dėl valstybės pagalbos. Įmonės „BDZ Holding“ verslo plane matyti, kad iki stojimo susidariusias skolas būtų būtina panaikinti, kad pagerėtų įmonės finansiniais rodikliai.
- (41) Ketvirta, vienintelis skolų panaikinimo tikslas – įmonę „BDZ Holding“ atleisti nuo skolų, susidariusių iki Bulgarijai įstojant į Sąjungą, ir normalizuoti įmonės finansinę padėtį. Tų skolų panaikinimu neviršijama tai, ko pagrįstai reikia įmonės finansiniam gyvybingumui atkurti.

⁽¹⁰⁾ Bulgarijos oficialusis leidinys Nr. 93/2002.

- (42) Penkta, panaikinus išsipareigojimus, įmonei „BDZ Holding“ nebūtų suteiktas konkurencinis pranašumas, dėl kurio rinkoje negalėtų būti veiksmingai konkuruojama. Dėl to taip pat nepadidėtų įmonės „BDZ Holding“ pajėgumas ir nepasikeistų rinkos pozicija, taip pat įmonei neatsirastų galimybių patekti į naujas rinkas kitose valstybėse narėse. Be to, naujiems veiklos vykdytojams netrukdoma patekti į rinką, nes dabar, be įmonės „BDZ Cargo“, Bulgarijos geležinkelių transporto rinkoje veikia aštuoni veiklos vykdytojai ⁽¹¹⁾.
- (43) Be to, Bulgarija paaiškino, kad dėl sunkios finansinės padėties buvo ribojamos įmonės galimybės investuoti. Trūkstant išteklių, buvo atliekami tik esminiai (einamieji arba avariniai) remonto darbai, o kapitalinis remontas buvo atidėliojamas. 94 % keleivinių vagonų yra senesni nei 15 metų, o 90 % krovinių vagonų senesni nei 29 metų. 90 % dyzelinių sudėtinių riedmenų vienetų ir 45 % elektrinių sudėtinių riedmenų vienetų yra senesni nei 30 metų. Įmonei priklausančių riedmenų ir lokomotyvų našumas gerokai mažesnis už Sąjungos vidurkį. Dėl nepakankamo remonto geležinkelio paslaugos nuolat prastėja, traukinių reisai atšaukiami.
- (44) Bulgarija taip pat nurodė, kad įmonei „BDZ Holding“ kilo grėsmė, kad tarptautiniai kreditoriai, teismui „High Court of Justice“ Londone nurodžius, kad būtų apmokėti jų ieškiniai, imsis priverstinio išieškojimo veiksmų, pavyzdžiui, rizika, kad bus parduotas įmonės turtas arba išaldytos jos banko sąskaitos.

4.3. 3 PRIEMONĖ. ĮMONĖS „BDZ HOLDING“ IR JOS PATRONUOJAMŲJŲ ĮMONIŲ ATLEIDIMAS NUO PRADELSTŲ SKOLŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJAI (NRIC)

Įmonės „BDZ Holding“ skolų įmonei NRIC apžvalga

- (45) Atsakydama į sprendime pradėti tyrimą pateiktą kvietimą pateikti informacijos apie tai, ar ir kaip įmonė NRIC stengėsi užtikrinti anksčiau susidariusių skolų grąžinimą ir ketino išieškoti neapmokėtas skolas arba užtikrinti jų grąžinimą, Bulgarija tvirtino, kad įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės savo skolas įmonei NRIC reguliariai tvarkė ir tebetvarko. Savo tvirtinimui paremti Bulgarija pateikė informacijos apie įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių įmonei NRIC mokėtinų sumų, susijusių su infrastruktūros mokesčiais, elektros tiekimu ir kitomis papildomomis paslaugomis ir apskaičiuotų pagal įmonės NRIC mokesčių, taikomų visiems geležinkelių operatoriams, sąrašą, pokyčius.
- (46) Bulgarija atkreipė dėmesį, kad, priėmus sprendimą pradėti tyrimą, nuo 2011 m. lapkričio mėn. iki 2016 m. rugpjūčio mėn. įmonė „BDZ Holding“ įmonei NRIC iš viso sumokėjo 503,2 mln. BGN (257 mln. EUR). Mokėta banko pavedimais, užkaitant įmonės NRIC ir skolą įmonei „BDZ Holding“ ir vykdant skolos konvertavimo į nuosavybę sandorius.

Veiksmai, kurių NRIC ėmėsi siekdama užtikrinti skolų mokėjimą ir (arba) iš įmonės „BDZ Holding“ išieškoti skolas

- (47) Bulgarija tvirtina, kad įmonė NRIC ėmėsi visų būtinų veiksmų, kad įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės vykdytų pradelstus išsipareigojimus, tačiau teismo procesų nepradėjo. Bulgarija atkreipia dėmesį, kad buvo reguliariai rengiami NRIC ir „BDZ Holding“ posėdžiai neįvykdytų išsipareigojimų vykdymui aptarti. Panašiai, įmonė NRIC įmonei „BDZ Holding“ reguliariai siuntė raštus, taip pat notaro patvirtintus pranešimus ⁽¹²⁾, ir reikalavo įvykdyti neįvykdytus išsipareigojimus, taip pat reikalavo sumokėti pradelstų išsipareigojimų delspinigius ⁽¹³⁾.
- (48) Dėl pradelstų išsipareigojimų įmonė NRIC pagal Ministrų tarybos 2012 m. rugsėjo 29 d. Dekretą Nr. 100 dėl teisės aktuose nustatytų delspinigių už pavėluotą mokėjimą nacionaline arba užsienio valiuta ⁽¹⁴⁾ (toliau – Dekretas Nr. 100) nustatė pavėluoto mokėjimo palūkanas. Bulgarija teigė, kad, remiantis Dekretu Nr. 100, metinę teisės aktuose nustatytų delspinigių už pavėluotą mokėjimą normą Bulgarijos levais sudaro pagrindinė Bulgarijos Nacionalinio banko palūkanų norma, galiojanti nuo atitinkamų metų sausio 1 d. arba liepos 1 d., pridėjus 10 % rizikos priedą. 2016 m. rugsėjo mėn. duomenimis, mokėtini delspinigiai yra 23,3 mln. BGN (12 mln. EUR).
- (49) Bulgarija tvirtina, kad įmonė NRIC veikė kaip rinkos ekonomikos kreditorė, nes ekonominiu požiūriu buvo logiška surinkti abiejų šalių pripažįstamas neįvykdytų išsipareigojimų sumas, o ne pradėti bankroto bylą arba

⁽¹¹⁾ Pavyzdžiui, 2010 m. gegužės mėn. licenciją gavo įmonė „DB Schenker Rail Bulgaria“, 2012 m. balandžio mėn. – įmonė „Port Rail“.

⁽¹²⁾ Remiantis Civilinio proceso kodekso 569 straipsnio 3 dalimi, notaro patvirtinti pranešimai yra savanoriška neteisminė su dviejų šalių finansiniais santykiais susijusių klausimų sprendimo priemonė, prieš tuos klausimus perimant spresti teismui.

⁽¹³⁾ Pavyzdžiui, NRIC valdančiosios tarybos 2009 m. rugsėjo 25 d. posėdžio protokolas Nr. 109 arba NRIC valdančiosios tarybos 2010 m. birželio 3 d. posėdžio protokolas Nr. 145.

⁽¹⁴⁾ Bulgarijos oficialusis leidinys Nr. 42/2012.

rizikuoti, kad skolininkė nutrauks veiklą. Bulgarija nurodė, kad NRIC turėtų padengti teismo procesų išlaidas; tų išlaidų suma būtų 4 % reikalaujamos sumos, ir tai būtų žyminis mokestis. Be to, jeigu būtų pradėti teismo procesai, įmonė NRIC būtų negalėjusi visiškai užtikrinti, kad būtų vykdomi jos reikalavimai, nes įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės būtų turėjusios įvykdyti visus savo įsipareigojimus, konkrečiam kreditoriui neteikiant pirmumo. Pasak Bulgarijos, kadangi įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės yra įmonės NRIC pagrindinės klientės, ir tai liudija faktas, kad 2015 m. 77 % NRIC pajamų buvo galima susieti su „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosiomis įmonėmis, įmonės „BDZ Holding“ bankrotas būtų turėjęs neigiamą poveikį įmonės NRIC pelningumui ir gebėjimui tinkamai tvarkyti nacionalinį geležinkelių tinklą.

Įmonės NRIC skolos įmonei „BDZ Holding“

- (50) Įmonė NRIC įmonei „BDZ Holding“ buvo skolinga pinigų už suteiktas paslaugas, susijusias, *inter alia*, su nemokamų arba pigesnių kelionių leidimais ir bilietais NRIC darbuotojams ir jų šeimoms, išorės ir vidaus įrenginių ir patalpų, buvusių įmonės „BDZ Holding“ nuosavybe, nuomą, traukos maitinimą, prekių vežimą geležinkeliais, darbinių traukinių perkrovimą ir priežiūrą. Bulgarija teigė, kad 2008–2011 m. įmonės NRIC skolos įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms už suteiktas paslaugas iš viso sudarė 45 532 415 BGN (23,8 mln. EUR), ir tai apibendrinta 3 lentelėje. 2016 m. rugpjūčio mėn. duomenimis, įmonės „BDZ Holding“ iš įmonės NRIC neapmokėtinos gautinos sumos buvo 1 094 367 BGN (0,6 mln. EUR).

3 lentelė

Įmonės NRIC skolos įmonei „BDZ Holding“ 2008–2011 m.

Iš NRIC gautinos sumos, BGN	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	Iš viso
„BDZ Holding“	15 695 566	4 364 383	12 907 606	13 564 860	46 532 415

Skolos konvertavimas į nuosavybę

- (51) Atsakydama į sprendime pradėti tyrimą pateiktą kvietimą pateikti informacijos apie tai, ar ir kaip įmonė NRIC ketino išieškoti neapmokėtas skolas arba susigražinti jas, Bulgarija nurodė, kad NRIC ir „BDZ Holding“ 2012 m. gruodžio 1 d. ir 2013 m. gegužės 31 d. sudarė susitarimus, ir pagal juos NRIC ir „BDZ Holding“ pripažino tam tikrus abipusius reikalavimus bei nusprendė skolos konvertavimo į nuosavybę sandoriu iš dalies įvykdyti pradelstus įsipareigojimus. Skolos konvertavimo į nuosavybę tikslas buvo panaikinti pripažintus įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių įsipareigojimus įmonei NRIC perduodant tinkamo likvidumo turtą, kuris įmonei NRIC būtų naudingas. Pagal nacionalinę teisę, visų pirma pagal Sutarčių ir įsipareigojimų įstatymo 65 straipsnio 2 dalį, toks sandoris buvo galimas, o jo teisinis pagrindas buvo Ministrų tarybos sprendimai.
- (52) Bulgarija savo 2016 m. lapkričio 7 d. pateiktoje medžiagoje pabrėžė, kad 2013–2016 m. laikotarpiu bendra iš skolos konvertuoto turto vertė, įskaitant PVM, buvo 25,9 mln. BGN (13,3 mln. EUR). Ministrų tarybos 2013 m. rugpjūčio 12 d. sprendimu Nr. 481 paremtas pirmasis konvertavimo sandorio etapas vyko 2013 m. gruodžio mėn., jo vertė buvo 23 mln. BGN (11,8 mln. EUR). Be to, 2015 m. gruodžio mėn. ir 2016 m. rugpjūčio mėn. pagal 2015 m. gruodžio 10 d. sprendimą Nr. 965 ir 2016 m. liepos 29 d. sprendimą Nr. 626 buvo apsieista atitinkamai 1,1 mln. BGN (0,58 mln. EUR) ir 1,8 mln. BGN (0,9 mln. EUR) vertės turto. Konkretus apsieitimo sandoriams naudotas turtas buvo iš anksto nustatytas atsižvelgiant į šalių poreikius, susijusius su tolesniu to turto naudojimu. Bulgarija teigė, kad pagal tai NRIC įsigijo 16 nuosavybės objektų, be kita ko tai buvo Varnos perkėlos kompleksas ir biurų pastatas Stara Zagoroje.
- (53) Bulgarija taip pat nurodė, kad NRIC savarankiškai nusprendė, kuris turtas komerciniu požiūriu jai naudingas. Šiam teiginiui pagrįsti Bulgarija nurodė, kad 2016 m. rugpjūčio mėn. NRIC atsisakė siūlomo skolos konvertavimo į nuosavybę sandorio, susijusio su tam tikru turtu, taigi BDZ sandoriui pateikė 1,8 mln. BGN (0,9 mln. EUR), o ne 10 mln. BGN (5,1 mln. EUR) turtą. Procesas buvo skaidrus. Apsieitimo sandoriams naudotas turtas buvo įvertintas nepriklausomų vertintojų, turinčių Bulgarijos nepriklausomų vertintojų rūmų išduotus pažymėjimus. Turto vertė buvo nustatoma laikantis rinkos principų ir metodų, taikant tarptautinius ir Europos vertinimo standartus, nustatytus Bulgarijos teisės aktuose. Pasak Bulgarijos, šis turtas gali būti parduotas nekilnojamojo turto rinkoje už nepriklausomų vertintojų nustatytą orientacinę kainą. Galutinės kainos, dėl kurių susitarė „BDZ Holding“ ir NRIC, buvo panašaus dydžio į nurodytąsias vertinimuose.

- (54) Taigi, Bulgarija mano, kad NRIC veikė kaip rinkos ekonomikos kreditorė, dėl skolos konvertavimo į nuosavybę sandorių buvo susitarta ir jie buvo įvykdyti įprastomis rinkos sąlygomis.

4.4. 4 PRIEMONĖ. ĮMONEI „BDZ HOLDING“ VALSTYBĖS GRAŽINAMAS KLAIDINGAI NUSTATYTAS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS (PVM)

- (55) Bulgarija teigia, kad, įmonei „BDZ Holding“ neteisingai aiškinant ir taikant tuo metu galiojusius teisės aktus, įmonė nuo už viešųjų paslaugų išsipareigojimo vykdymą mokamos kompensacijos 2004 m. gruodžio 1 d. – 2008 m. vasario 29 d. klaidingai sumokėjo 72 mln. BGN (36,8 mln. EUR) dydžio PVM. Klaida buvo nustatyta Nacionalinės mokesčių agentūros 2009 m. atlikto audito ataskaitoje. Bulgarija aiškina, kad įmonė „BDZ Holding“, laikydama Mokesčių draudimo procedūros kodekso, ėmėsi būtinų teisinių veiksmų, kad susigrąžintų neteisingai sumokėtą PVM. Neteisingai sumokėto mokesčio suma buvo nustatyta nacionalinės mokesčių administracijos priimtais dokumentais.
- (56) Bulgarija taip pat teigia, kad vykdyti viešųjų paslaugų išsipareigojimą įmonei buvo pavesta 2004 m. birželio 29 d. viešųjų paslaugų išsipareigojimo sutartimi, 2004 m. rugsėjo mėn. pasirašyta Bulgarijos transporto ir ryšių ministerijos ir įmonės „BDZ Holding“. Kompensacija už viešųjų paslaugų išsipareigojimo vykdymą buvo teikiama nuostoliams, patirtiems teikiant vežimo paslaugas, padengti. Be to, laikantis sutarties sąlygų, paslaugos turėjo būti teikiamos ir kompensacija turėjo būti mokama laikantis su traukinių, sėdimųjų vietų ir valandų skaičiumi susijusių sąlygų. Be to, kompensacija galėjo būti sumažinta, jeigu būtų nesilaikyta su kilometrais, sėdimosiomis vietomis ir valandomis susijusių reikalavimų.
- (57) Bulgarija aiškina, kad, remiantis 2006 m. gruodžio 31 d. galiojusio Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 29 straipsniu, apmokestinamoji paslaugų teikimo suma apima ir visas finansines priemones, paslaugų teikėjo gautas ir panaudotas bei tiesiogiai susijusias su tų paslaugų teikimu, įskaitant subsidijas. Bulgarija taip pat aiškina, kad, remiantis Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 20 straipsnio 6 dalimi, visos finansinės priemonės (pavyzdžiui, subsidijos), tiesiogiai susijusios su prekių tiekimu ar paslaugų teikimu, turi būti laikomos valstybės biudžeto ar kito subjekto dotacijomis, esančiomis papildoma išmoka už prekes arba paslaugas. Remdamasi Nacionalinės mokesčių agentūros ataskaitomis ⁽¹⁵⁾ Bulgarija teigė, kad nuostoliams, išlaidoms arba turto įsigijimui padengti gautos subsidijos nepatenka į Pridėtinės vertės mokesčio įstatymo taikymo sritį, nors pati sutartis dėl viešųjų paslaugų išsipareigojimo vykdymo į ją patenka. Taigi, Bulgarija paaiškino, kad nacionalinėmis nuostatomis leidžiama, remiantis mokesčių institucijų pateiktu PVM vertinimu, po to atlikus *ex post* patikrinimą ir reviziją, grąžinti PVM. Be to, Bulgarija tvirtino, kad iki Bulgarijai įstoiant į Sąjungą šalis neprivalėjo visiškai suderinti savo PVM teisės.
- (58) Pasak Bulgarijos, nuo 2007 m. sausio 1 d., kai įsigaliojo naujasis PVM įstatymas, Bulgarijos PVM įstatymo nuostatos buvo visiškai suderintos su Direktyva 2006/112/EB. Bulgarija taip pat teigė, kad, remiantis PVM įstatymo 26 straipsnio 3 dalimi, apmokestinamoji paslaugų teikimo suma apima ir visas finansines priemones (pavyzdžiui, subsidijas), paslaugų teikėjo gautas ir panaudotas bei tiesiogiai susijusias su tų paslaugų teikimu, įskaitant subsidijas. Bulgarija taip pat aiškino, kad, remiantis naujuoju PVM įstatymu, visos finansinės priemonės (pavyzdžiui, subsidijos), tiesiogiai susijusios su prekių tiekimu ar paslaugų teikimu, turi būti laikomos valstybės biudžeto ar kito subjekto dotacijomis, esančiomis papildoma išmoka už prekes arba paslaugas. Tačiau, pasak Bulgarijos, subsidijos, gautos nuostoliams arba išlaidoms padengti, įskaitant turto įsigijimą arba likvidavimą, nepatenka į naujojo PVM įstatymo taikymo sritį.
- (59) Pasak Bulgarijos, klaidą (2004 m. gruodžio 1 d. – 2008 m. vasario 29 d. pajamoms, gautoms teikiant paslaugas, susijusias su viešųjų paslaugų išsipareigojimo vykdymu, neteisingai taikytas PVM) atlikdama patikrinimą nustatė atitinkama mokesčių institucija. Šiuo atžvilgiu Bulgarija paaiškino, kad atitinkamai mokesčių institucijai tai nustatčius, buvo priimti sprendimai, kuriais nurodyta pagal Bulgarijos mokesčių draudimo procedūros kodeksą ⁽¹⁶⁾ grąžinti sumokėtą mokesť, ir parengta 2011 m. vasario 7 d. mokesčių audito ataskaita Nr. 29010038. Bulgarija taip pat paaiškino, kad PVM grąžinimo procedūros nustatytos Bulgarijos mokesčių draudimo procedūros kodekso 128–129 straipsniuose.

⁽¹⁵⁾ Nacionalinės mokesčių agentūros raštai Nr. 24–34–350/20.07.2007 ir 24–00–39/17.08.2007.

⁽¹⁶⁾ 2010 m. rugpjūčio 12 d. Sprendimas dėl mokesčio grąžinimo Nr. 100337 ir 2011 m. vasario mėn. Sprendimas dėl mokesčio 290100380 (2004 m. gruodžio mėn. – 2007 m. balandžio mėn. mokesčio suma buvo 36 877 000 BGN); 2009 m. sausio 14 d. Sprendimas dėl mokesčio grąžinimo Nr. 2900180 (2007 m. gegužės mėn. – 2008 m. vasario mėn. mokesčio suma buvo 19 167 000 BGN); 2009 m. liepos 8 d. Sprendimas dėl mokesčio grąžinimo Nr. 290900153 (2008 m. kovo mėn. – 2008 m. spalio mėn. mokesčio suma buvo 16 000 000 BGN).

- (60) Todėl, pasak Bulgarijos, klaidingai sumokėto PVM grąžinimas nėra valstybės pagalba.

5. PRANEŠIMO ATSIĖMIMAS

- (61) Kaip dėstoma 32 ir 34 konstatuojamosiose dalyse, Bulgarija atsiėmė savo pranešimą dėl restruktūrizavimo pagalbos įmonei „BDZ Holding“ (1 priemonė). Bulgarija nurodė ketinanti geriau panaikinti įmonės „BDZ Holding“ skolas, susidariusias iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą 2007 m. sausio 1 d. (2 priemonė).
- (62) Remiantis Tarybos reglamento (ES) 2015/1589 10 straipsniu, atitinkama valstybė narė gali nustatyti laiku pranešimą atsiimti, kol Komisija dar nėra priėmusi sprendimo dėl pagalbos. Remiantis Reglamento (ES) 2015/1589 10 straipsnio 2 dalimi, jeigu atsiimant pranešimą Komisija jau buvo pradėjusi oficialią tyrimo procedūrą, Komisija tą procedūrą turi užbaigti.
- (63) Komisija atkreipia dėmesį, kad restruktūrizavimo pagalba nebuvo suteikta. Kadangi Bulgarija atsiėmė savo pranešimą ir įmonei „BDZ Holding“ neteiks 550 mln. BGN dydžio restruktūrizavimo pagalbos, oficiali tyrimo procedūra, vykdoma pagal Sutarties 108 straipsnio 2 dalį, restruktūrizavimo pagalbos priemonės, apie kurią pranešta, atžvilgiu turėtų būti baigta.

6. PRIEMONIŲ VERTINIMAS

- (64) Remiantis Sutarties 107 straipsnio 1 dalimi, „valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su vidaus rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai“.
- (65) Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatyti kriterijai taikomi kartu. Taigi tam, kad būtų nustatyta, ar valstybės priemonė yra pagalba, apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, turi būti įvykdytos visos toliau nurodytos sąlygos:
- pagalbos gavėja yra įmonė pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, o tai reiškia, kad ji vykdo ekonominę veiklą;
 - nagrinėjama priemonė finansuota valstybiniais ištekliais ir priskirtina valstybei;
 - taikant priemonę suteikta ekonominės naudos;
 - dėl šios naudos įgytas atrankusis pranašumas;
 - dėl nagrinėjamos priemonės iškraipoma arba gali būti iškraipyta konkurencija ir daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1. 2 PRIEMONĖ. IKI 2007 M. SUSIDARIUSIŲ SKOLŲ PANAIKINIMAS

6.1.1. VALSTYBĖS PAGALBOS PAGAL SUTARTIES DĖL EUROPOS SĄJUNGOS VEIKIMO (TOLIAU – SUTARTIS) 107 STRAIPSNIO 1 DALYJE PATEIKTĄ APIBRĖŽTĮ BUVIMAS

6.1.1.1. *Ekonominė veikla ir įmonės sąvoka pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį*

- (66) Remiantis nusistovėjusia teismų praktika, Komisija privalo pirmiausia nustatyti, kas bus 2 priemonės gavėjas (-ai). Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje apibrėžiant, kas yra pagalbos gavėjas, vartojama sąvoka „įmonė“. Kaip savo sprendimais patvirtino Sąjungos teismai, įmonė pagal šią nuostatą nebūtinai yra vienas juridinis asmuo, tai gali būti ir įmonių grupė⁽¹⁷⁾. Nustatant įmonės, kaip apibrėžta toje nuostatoje, dalyvavimą, svarbiausia tai, ar esama susijusio „ekonominio vieneto“. Ekonominį vienetą gali sudaryti keli juridiniai asmenys. Toks ekonominis vienetas laikomas atitinkama įmone. Sąjungos teismai laiko, kad tokiu atveju svarbu nustatyti, ar vienas iš subjektų turi kito subjekto kontrolinį akcijų paketą ir ar juos sieja kiti funkciniai, ekonominiai ir struktūriniai ryšiai⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁷⁾ 1984 m. lapkričio 14 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Intermills/Komisija*, C-323/82, ECLI:ES:C:1984:345, 11 ir paskesni punktai.

⁽¹⁸⁾ 2010 m. gruodžio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *AceaElectrabel Produzione SpA/Komisija*, C-480/09 P, ECLI:ES:C:2010:787, 47–55 punktai; 2006 m. sausio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Cassa di Risparmio di Firenze SpA ir kiti*, C-222/04, ECLI: ES: C:2006:8, 112 punktas.

- (67) Šiuo atveju Bulgarija teigė, kad įmonė „BZD Holding“ yra juridinis subjektas, ir bus panaikintos jos skolos, susidariusios iki 2007 m. Iš tikrųjų, kaip teigiama 34, 35 ir 36 konstatuojamosiose dalyse, Bulgarija laikosi nuomonės, kad įmonė „BDZ Holding“ yra vienintelė 2 priemonės gavėja. Tačiau iš kelių dalykų matyti, kad atitinkama įmonė nėra vienintelis juridinis asmuo, t. y. nėra vien įmonė „BDZ Holding“.
- (68) Pirma, kalbant apie nuosavybės ryšius, reikia paminėti, kad įmonei „BDZ Holding“ priklauso 100 % ir įmonės „BDZ Passenger“, ir įmonės „BDZ Cargo“ akcijų. Taigi įmonė „BDZ Holding“ kontroliuoja visą įmonių „BDZ Passenger“ ir „BDZ Cargo“ verslo veiklą, vykdo bendrą valdymo politiką ir nustato abiejų patrunuojamųjų įmonių tikslus.
- (69) Antra, pagrindinis pirminių paskolų tikslas buvo įsigyti ir suremontuoti įmonių „BDZ Cargo“ ir „BDZ Passenger“ naudojamą turtą, pavyzdžiui, lokomotyvus, krovinius ir keleivinius vagonus. Todėl skolų panaikinimas yra susijęs su abiejų patrunuojamųjų įmonių teikiamomis vežimo geležinkeliais paslaugomis. Po 2007 m. įvykdytos reorganizacijos įmonei „BDZ Holding“ priklauso riedmenys, ji juos nuomoja įmonėms „BDZ Cargo“ ir „BDZ Passenger“, po 2011 m. įvykdytos reorganizacijos riedmenys buvo perduoti patrunuojamosioms įmonėms „BDZ Cargo“ ir „BDZ Passenger“ (žr. 12 ir 13 konstatuojamąsias dalis). Todėl 2 priemonė, suteikta panaikinant skolas, susidariusias finansuojant riedmenis, iš tikrųjų naudinga ir įmonėms „BDZ Cargo“ bei „BDZ Passenger“.
- (70) Atsižvelgiant į šias aplinkybes, pagalbos, susijusios su tuo, kad panaikinama skola, gavėjomis reikia laikyti ne tik įmonę „BDZ Holding“, bet ir jos patrunojamąsias įmones „BDZ Passenger“ ir „BDZ Cargo“. Iš 2.1 skirsnyje pateikto įmonių „BDZ Passenger“ ir „BDZ Cargo“ veiklos aprašymo matyti, kad abi įmonės yra vienas ekonominis įmonės „BDZ Holding“ kontroliuojamas vienetas, ir abi už atlygį Bulgarijoje teikia paslaugas. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad teikdamos keleivių ir krovinių vežimo paslaugas, taip pat valdydamos ir koordinuodamos tas paslaugas įmonė „BDZ Holding“ ir jos patrunojamosios įmonės „BDZ Passenger“ ir „BDZ Cargo“ vykdo ekonominę veiklą, taigi yra įmonės pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

6.1.1.2. Valstybės ištekliai ir priskirtinumas valstybei

- (71) Tam, kad aptariama priemonė būtų valstybės pagalba, ji turi būti finansuojama iš valstybinių išteklių, o sprendimą įgyvendinti priemonę turi būti galima laikyti valstybės sprendimu ⁽¹⁹⁾.
- (72) Skolos panaikinimas bus finansuojamas tiesiogiai iš Bulgarijos valstybės biudžeto, tai padarys tos valstybės narės pagrindinė valdžios institucija.
- (73) Todėl skolos panaikinimas yra susijęs su valstybės išteklių naudojimu, o sprendimą dėl to priėmė valstybė, ir ši pagalba yra priskirtina valstybei.

6.1.1.3. Ekonominė nauda

- (74) Kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje, pranašumas – tai bet kokia ekonominė nauda, kurios įmonė nebūtų gavusi įprastomis rinkos sąlygomis, t. y. be valstybės intervencijos ⁽²⁰⁾. Svarbu ne valstybės intervencijos priežastis ar tikslas, o tik priemonės poveikis įmonei ⁽²¹⁾.
- (75) Šiuo atveju Bulgarija panaikins 223,45 mln. BGN (114,25 mln. EUR) dydžio skolas, tiesiogiai susijusias su įmonės „BDZ Holding“ geležinkelių veikla. Joks apdairus rinkos ekonomikos veiklos vykdytojas tokio dydžio išpareigojimų nepanaikintų be jokio atlygio. Be to, šia priemone įmonė „BDZ Holding“ bus atleista nuo savo skolos mokėjimo išpareigojimų, taigi atsiras laisvų lėšų, kurias įmonė „BDZ Holding“ ir jos patrunojamosios įmonės galės naudoti savo veiklai plėtoti ir savo finansiniams rodikliams pagerinti.
- (76) Todėl daroma išvada, kad Bulgarijos sprendimu panaikinti įmonės „BDZ Holding“ išpareigojimus įmonėms „BDZ Holding“, „BDZ Passenger“ ir „BDZ Cargo“ bus suteiktas ekonominis pranašumas, kurio jos nebūtų turėjusios įprastomis rinkos sąlygomis.

⁽¹⁹⁾ 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija/Komisija („Stardust Marine“)*, C-482/99, ECLI:ES:C:2002:294.

⁽²⁰⁾ 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Syndicat français de l'Express international (SFEI) ir kiti/La Poste ir kiti*, C-39/94, ECLI:ES:C:1996:285, 60 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanijos Karalystė/Europos Bendrijų Komisija*, C-342/96, ECLI:ES:C:1999:210, 41 punktas; 2002 m. gegužės 16 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija/Komisija („Stardust Marine“)*, C-482/99, ECLI:ES:C:2002:294, 69 punktas.

⁽²¹⁾ 1974 m. liepos 2 d. Teismo sprendimas *Italijos Respublika/Europos Bendrijų Komisija*, C-173/73, ECLI:ES:C:1974:71, 13 punktas.

6.1.1.4. Atrankumas

- (77) Kad valstybės priemonė patektų į Sutarties 107 straipsnio 1 dalies taikymo sritį, ja turi būti palaikomos tam tikros įmonės arba tam tikrų prekių gamyba. Taigi valstybės pagalbos sąvoka apima tik tas priemones, kuriomis įmonėms suteikiamas atrankusis pranašumas. Skolos panaikinimas bus naudingas tik įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms, taigi ši priemonė yra atrankioji pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

Išvada

- (78) Daroma išvada, kad planuojamu skolos panaikinimu įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms „BDZ Passenger“ ir „BDZ Cargo“ bus suteiktas atrankusis ekonominis pranašumas.

6.1.1.5. Konkurencijos iškreipymas ir poveikis prekybai

Konkurencijos iškreipymas

- (79) Daroma prielaida, kad konkurencija yra iškreipoma pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, kai valstybė kokiais nors įmonei suteikia finansinį pranašumą liberalizuotame sektoriuje, kuriame yra arba galėtų būti konkurencija ⁽²²⁾.
- (80) Šiuo atžvilgiu pasakytina, kad Bulgarija krovinių vežimo geležinkeliais rinką kitiems šalies operatoriams, įsisteigusiems Bulgarijoje, atvėrė 2002 m. Sąjungos krovinių vežimo geležinkeliais rinką (europinis krovinių vežimo geležinkeliais tinklas) pirmą kartą konkurencijai buvo atverta 2003 m. kovo 15 d., priėmus pirmąjį geležinkelių dokumentų rinkinį ⁽²³⁾. Antruoju geležinkelių dokumentų rinkiniu 2006 m. sausio 1 d. buvo liberalizuota visa tarptautinė krovinių vežimo rinką, o 2007 m. sausio 1 d. – nacionalinės krovinių vežimo geležinkeliais rinkos ⁽²⁴⁾. Tačiau kelios valstybės narės savo nacionalines rinkas vienašališkai liberalizavo dar iki tos dienos.
- (81) Įmonei „BDZ Cargo“ 2016 m. teko 43 % Bulgarijos krovinių vežimo geležinkeliais rinkos. Įmonė „BDZ Cargo“ toje rinkoje tiesiogiai konkuruoja su kitais krovinių vežimo geležinkeliais operatoriais, kaip teigiama 15 konstatuojamojoje dalyje.
- (82) Kalbant apie keleivių vežimą, nuo 2010 m. sausio 1 d. trečiuoju geležinkelių dokumentų rinkiniu buvo atverta keleivių vežimo tarptautiniais maršrutais rinką ⁽²⁵⁾. Nors tai susiję tik su tarptautinėmis paslaugomis, pagalbos gavėjos veiklą tose linijose taip pat vykdo. Bet kokiu atveju, kaip Teismas nustatė sprendime *Altmark Trans*, tai,

⁽²²⁾ 2000 m. birželio 15 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Alzetta ir kiti/Komisija*, T-298/97, ECLI:ES:T:2000:151, 141–147 punktai.

⁽²³⁾ 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/12/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros (OL L 75, 2001 3 15, p. 1), 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/13/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo, (OL L 75, 2001 3 15, p. 26) ir 2001 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (OL L 75, 2001 3 15, p. 29).

⁽²⁴⁾ 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 881/2004, kuriuo įsteigiama Europos geležinkelio agentūra (OL L 164, 2004 4 30, p. 1), 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (OL L 164, 2004 4 30, p. 44), 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/50/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos (OL L 164, 2004 4 30, p. 114) ir 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/51/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros (OL L 164, 2004 4 30, p. 164).

⁽²⁵⁾ Trečiasis dokumentų rinkinys buvo patvirtintas 2007 m., jį sudaro 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1), 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 315, 2007 12 3, p. 14), 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/58/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros ir Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo ir mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo (OL L 315, 2007 12 3, p. 44), ir 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/59/EB dėl traukinių mašinų, valdančių lokomotyvus ir traukinius geležinkelių sistemoje Bendrijos teritorijoje, sertifikavimo (OL L 315, 2007 12 3, p. 51).

kad transporto įmonė veiklą vykdo tik vienoje valstybėje narėje, nepaneigia galimybes, kad pagalba iškraipoma Sąjungos vidaus prekyba ⁽²⁶⁾. Šiuo atžvilgiu reikia paminėti, kad nuo 1995 m. kelios valstybės narės vienašališkai atvėrė savo keleivių vežimo geležinkeliais rinką ir kad bet koku dėl vienoje valstybėje narėje geležinkelių transporto įmonei suteikto pranašumo gali sumažėti konkurento iš kitos valstybės narės galimybės prekiauti toje geografinėje rinkoje.

- (83) Todėl Komisija daro išvadą, kad priemone bus iškraipyta arba gali būti iškraipyta konkurencija vidaus rinkoje.

Poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai

- (84) Jei valstybės narės teikiama pagalba stiprinama įmonės padėtis, palyginti su kitomis prekyboje tarp valstybių narių konkuruojančiomis įmonėmis, tokia prekyba turi būti laikoma prekyba, kuriai pagalba daro poveikį ⁽²⁷⁾. Užtenka, kad konkurencijai atvirose rinkose pagalbos gavėjas konkuruotų su kitomis įmonėmis ⁽²⁸⁾.
- (85) Šiuo atveju pagalbos gavėja teikia paslaugas konkuruodama su kitomis vidaus rinkoje transporto paslaugas teikiančiomis įmonėmis, o kai kurios tų įmonių teikia ir tarpvalstybines paslaugas. Todėl atrankiuoju ekonominiu pranašumu, kuris būtų suteikiamas planuojamu įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių skolos panaikinimu, stiprinama įmonės ekonominė padėtis, nes geležinkelių operatorius bus atleistas nuo iki 2007 m. susidariusios skolos. Vadinasi, įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės vežimo geležinkeliais paslaugas vidaus rinkoje teiks neturėdamos padengti visų savo patiriamų investicinių ir veiklos sąnaudų.
- (86) Todėl Komisija daro išvadą, kad planuojamu skolos panaikinimu gali būti daromas poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai.

6.1.1.6. Išvada

- (87) Atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad Bulgarijos planuojamas skolos panaikinimas yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.

6.1.2. PAGALBOS TEISĖTUMAS

- (88) Remiantis Sutarties 108 straipsnio 3 dalimi, valstybės narės privalo pranešti apie ketinimą suteikti ar keisti pagalbą ir neįgyvendinti siūlomų priemonių tol, kol pranešimo procedūroje priimamas galutinis sprendimas.
- (89) Kadangi įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių skola dar nepanaikinta, Komisija laikosi nuomonės, kad Bulgarija vykdė Sutarties 108 straipsnio 3 dalyje nustatytas prievolės ⁽²⁹⁾.

6.1.3. PAGALBOS SUDERINAMUMAS

- (90) Kadangi skolos panaikinimas yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, Komisija turi įvertinti, ar ta pagalba gali būti suderinama su vidaus rinka.
- (91) Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje pateiktos tam tikros Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje nustatytos bendrosios taisyklės, kad valstybės pagalba yra nesuderinama su vidaus rinka, išimties. Sutarties 107 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad: „pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui“ gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka.
- (92) Šiuo atžvilgiu vertinant, ar Komisija turėtų paskelbti pagalbą geležinkelių įmonėms, teikiamą panaikinant skolas, suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą, remiamasi Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms 4 skirsniu.

⁽²⁶⁾ 2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdenburg*, C-280/00, ECLI:ES:C:2003:415, 77–81 punktai.

⁽²⁷⁾ Žr. visų pirma 1980 m. rugsėjo 17 d. Teismo sprendimą *Philip Morris/Komisija*, C-730/79, ECLI:ES:C:1980:209, 11 punktas; 2001 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimą, *Ferring*, C-53/00, ECLI:ES:C:2001:627, 21 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimą *Italija/Komisija*, C-372/97, ECLI:ES:C:2004:234, 44 punktas.

⁽²⁸⁾ 1998 m. balandžio 30 d. Bendrojo Teismo sprendimą *Het Vlaamse Gewest/Komisija*, T-214/95, ECLI:ES:T:1998:77.

⁽²⁹⁾ 2004 m. sausio 14 d. Bendrojo Teismo sprendimas *Fleuren Compost/Komisija*, T-109/01, ECLI:ES:T:2004:4.

- (93) Komisija sutinka su Bulgarija, kad vertinant skolos panaikinimo suderinamumą reikia remtis Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms 4 skirsniu. Iš tikrųjų, remiantis Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms 54 punktu, „[a]tsižvelgdama į Tarybos direktyvos 91/440/EEB ⁽³⁰⁾ 9 straipsnį Komisija be kita ko mano, kad tam tikromis sąlygomis turi būti leidžiama teikti tokią pagalbą neatliekant įmonės finansinio pertvarkymo, t. y. teikti pagalbą senoms skoloms panaikinti, kurios atsirado iki Direktyvos 2001/12/EB, kuria nustatomos sektoriaus konkurencijos atvėrimo sąlygos, įsigaliojimo“. Remiantis Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms 56 punktu, jau įsigaliojus Direktyvai 2001/12/EB į Sąjungą įstojusioms valstybėms narėms data, nuo kurios taikoma direktyva, yra jų įstojimo į Sąjungą diena. Todėl atitinkama data, taikoma siekiant nustatyti, kuri iki stojimo susidariusi skola gali būti panaikinta pagal Gaires dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms, yra 2007 m. sausio 1 d.
- (94) Bulgarija teigia, kad planuojamas skolos panaikinimas atitinka visas Gairėse dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms nustatytas suderinamumo sąlygas. Vadinasi Komisija turi vertinti šį teiginį. Iš tikrųjų, remiantis Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms 55–61 punktais, pagalba, kuria siekiama panaikinti skolas, susidariusias iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą, galima laikyti suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą, jeigu įvykdomos visos šios sąlygos:
- pirma, pagalba turi būti naudojama aiškiai apibrėžtoms ir konkrečioms skoloms, atsiradusioms iki 2001 m. kovo 15 d. — Direktyvos 2001/12/EB įsigaliojimo datos –kompensuoti. Pagalbos suma jokių būdu negali viršyti tų skolų sumos. Pagalbos suma jokių būdu negali viršyti tų skolų sumos. Po 2001 m. kovo 15 d. į Sąjungą įstojusių valstybių narių atveju atitinkama data yra įstojimo į Sąjungą diena. Direktyvos 91/440/EEB 9 straipsniu ir vėlesnėmis direktyvomis buvo siekiama sumažinti skolų, sukauptų iki sprendimo atverti rinką Bendrijos lygmeniu priėmimo, dydį.
 - Antra, atitinkamos skolos turi būti tiesiogiai susijusios su geležinkelių transporto arba geležinkelių infrastruktūros valdymo, statybos ar naudojimo veikla. <...>
 - Trečia, turi būti panaikintos pernelyg smarkiai išiskolinusių įmonių skolos, dėl kurių joms sunku tinkamai valdyti finansus. Pagalba turi būti būtina šiai padėčiai pataisyti, atsižvelgiant į tai, kad numatomi konkurenciniai pokyčiai rinkoje numatomoje ateityje neleistų pagerinti įmonės finansinės padėties. <...>
 - Ketvirta, pagalba neturi būti didesnė nei yra būtina šiam tikslui pasiekti. <...>
 - Penkta, skolų panaikinimu įmonei neturi būti suteikiama konkurencinio pranašumo, kuris trukdytų veiksmingai konkurencijai rinkoje plėtotis, pavyzdžiui, trukdant išorės įmonėms arba naujiems dalyviams patekti į tam tikras nacionalines ar regionines rinkas.

a) Pagalba turi būti naudojama aiškiai ir konkrečiai apibrėžtoms skoloms, susidariusioms iki Bulgarijai įstojant į Sąjungą, padengti.

- (95) Gairėse dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms reikalaujama, kad panaikintina (-os) skola (-os) turi būti aiškiai apibrėžta (-os) ir konkrečiai nustatyta (-os), o vertinant Bulgariją – susidariusi (-ios) iki įstojimo į ES. Remiantis Gairėmis dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms, negalima kompensuoti bendrų ir konkrečiai nenurodytų skolų. Kompensuoti būtų negalima, pavyzdžiui, jeigu būtų planuojama panaikinti tam tikros rūšies skolą, pvz., skolą visiems tiekėjams. Panašiai, kompensuoti nebūtų galima ir bendros skolos vienam kreditoriui; pavyzdžiui, buvo planuojama visus konkrečiam bankui turimus įsipareigojimus, kuriuos sudaro įvairios sudedamosios dalys – sąskaitos pereinavimas, garantijos ar ilgalaikės paskolos, panaikinti kartu, neatskiriant sudedamųjų dalių.
- (96) Bulgarija numato panaikinti įmonės „BDZ Holding“ 223,45 mln. BGN (114,25 mln. EUR) dydžio skolą. Kaip nurodyta 35 konstatuojamojoje dalyje ir 2 lentelėje, ketinama panaikinti 223,45 mln. BGN suma yra susidariusi dėl finansinių įsipareigojimų, prisiimtų iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą dienos ir stojimo dieną neapmokėtų, arba dėl vėliau susidariusios įmonės „BDZ Holding“ skolos, kuria buvo pakeista ar refinansuota skola, susidariusi iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą dienos, ir tai patvirtinta dokumentais – įmonės „BDZ Holding“ 2006 m. konsoliduotosiomis finansinėmis ataskaitomis ir (arba) informacija apie atitinkamas sumokėtas paskolos sumas. Kiekviena skola, kurią planuojama panaikinti, gali būti konkrečiai apibrėžta pagal paskolos sutartis (finansiniai kreditoriai – „KfW IPEX Bank“, EPRB, TRPB) arba pagal įprastus sutartinius ryšius su konkrečiais geležinkelių infrastruktūros (NRIC) arba elektros energijos (NEC AD) paslaugų teikėjais iki stojimo.

⁽³⁰⁾ 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyva 91/440/EEB dėl Bendrijos geležinkelių plėtros (OL L 237, 1991 8 24, p. 25).

- (97) Tą patį galima pasakyti apie įmonės „BDZ Holding“ konkrečiai apibrėžtus skolos išsipareigojimus 2007 m. lapkričio 19 d. obligacijų emisijos Nr. ISIN BG2100032072 obligacijų turėtojams ir Finansų ministerijai, kai pastaroji tapo įmonės „BDZ Holding“ kreditore (žr. 35–36 konstatuojamąsias dalis ir 2 lentelę). Abi skolos yra tinkamai konkrečiai apibrėžtos, o gautos lėšos buvo panaudotos refinansuoti aiškiai nurodytą iki stojimo susidariusią skolą, kurios įmonė „BDZ Holding“ negebėjo grąžinti ir padengti iš savo išteklių. Vadinas, dabar neapmokėtos sumos ekonominiu požiūriu yra tiesiog perkelta ankstesnių laikotarpių skola.
- (98) Galiausiai, kadangi 223,45 mln. BGN skola, kurią planuojama panaikinti, atsiranda iš aiškiai apibrėžtų konkrečių skolų, susidariusių iki Bulgarijai įstojant į ES, nebūtina padaryti išvados, ar kitas įmonės „BDZ Holding“ skolas, įskaitant atidėjinius ir prekybos išsipareigojimus, Bulgarijos nurodytas kaip iki stojimo susidariusi skola (1 lentelė ir 35 ir 20 konstatuojamosios dalys) ir esančias 806,7 mln. BGN ir 223,45 mln. BGN sumų skirtumu, pagal Gaires dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms taip pat galima teisėtai panaikinti. Skola, lygi tam skirtumui, neištraukiama iš šio sprendimo taikymo sritį.
- (99) Todėl daroma išvada, kad nagrinėjamąja priemone siekiama panaikinti 223,45 mln. BGN dydžio aiškiai apibrėžtas konkrečias skolas, susidariusias iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą.

b) Atitinkamos skolos turi būti tiesiogiai susijusios su geležinkelių transporto arba geležinkelių infrastruktūros valdymo, statybos ar naudojimo veikla

- (100) Bulgarija teigė, kad visos susidariusios įmonės „BDZ Holding“ skolos yra tiesiogiai susijusios su keleivių ir krovinių vežimo geležinkeliais veikla (žr. 39 konstatuojamąją dalį).
- (101) Komisija atkreipia dėmesį, kad skolos, kurias ketinama panaikinti, iš tikrųjų susidarė finansuojant riedmenų atnaujinimą ir remontą – įsigyti dyzeliniai ir elektriniai sudėtiniai riedmenų vienetai arba modernizuoti įmonei priklausantys krovinių vagonai. Arba kitaip, skolomis, tokiomis kaip neįvykdyti įmonei NRIC prisiimti išsipareigojimai, taip pat finansuotas įmonės „BDZ Holding“ geležinkelių paslaugų teikimas. Ta veikla yra pagrindinė įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių veikla, be to, ji tiesiogiai susijusi su geležinkelių transporto veikla.
- (102) Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad tos skolos yra tiesiogiai susijusios su geležinkelių transporto veikla.

c) Turi būti panaikintos pernelyg smarkiai išiskolinusių įmonių skolos, dėl kurių joms sunku tinkamai valdyti finansus. Pagalba turi būti būtina šiai padėčiai pataisyti, atsižvelgiant į tai, kad numatomi konkurenciniai pokyčiai rinkoje numatomoje ateityje neleistų pagerinti įmonės finansinės padėties.

Pernelyg didelės įmonės „BDZ Holding“ skolos, dėl kurių jai sunku tinkamai valdyti finansus

- (103) Bulgarija tvirtino, kad įmonė „BDZ Holding“ atitiko reikalavimus, kad pagal Bulgarijos teisės aktus būtų laikoma nemokia ir pernelyg išiskolinusia, ji taip pat atitiko visus Bulgarijos teisės aktuose nustatytus kriterijus, kad jai būtų galima kelti nemokumo bylą. Tai deramai rodo, kad įmonė pernelyg išiskolinusi. Be to, Bulgarija teigė, kad įmonė dėl savo išiskolinimo negebėjo vykdyti savo finansinių išsipareigojimų.
- (104) Bendros įmonės „BDZ Holding“ skolos 2006 m. gruodžio 31 d. buvo 806,7 mln. BGN ir sudarė 78 % viso įmonės „BDZ Holding“ kapitalo (nuosavybės ir skolų), o skolų ir nuosavybės santykio rodiklis buvo keturi. Nuo 2007 m. finansinė įmonės „BDZ Holding“ padėtis labai blogėjo. Nuo 2011 m. įmonės „BDZ Holding“ skolų ir nuosavybės santykio rodiklis padidėjo iki daugiau kaip 7,5 (9), o 2012 m. buvo 14, 2013 m. jis buvo 15, 2014 m. jis buvo – 209, 2015 m. spalio mėn. jis buvo – 33⁽³¹⁾. Be to, 2015 m. spalio mėn. neįvykdyti „BDZ Holding“ išsipareigojimai, būtent 499,1 mln. BGN (255 mln. EUR), sudarė 86 % balansinės turto, t. y. 582,4 mln. BGN (298 mln. EUR), vertės.

⁽³¹⁾ Remiantis Gairių dėl valstybės pagalbos sunkumų patiriančioms ne finansų įmonėms sanuoti ir restruktūrizuoti 20 punkto d papunkčiu, vienas iš rodiklių, kad įmonė patiria sunkumų, yra tai, kad pastaruosius dvejus metus įmonės balansinis skolos ir nuosavo kapitalo santykis viršija 7,5.

- (105) Komisija taip pat atkreipia dėmesį, kad, nors įmonė „BDZ Holding“ grąžino 724 mln. BGN (370 mln. EUR) neapmokėtų skolų, susidariusių laikotarpiu nuo 2007 m. sausio 1 d. iki 2016 m. rugsėjo 28 d., ji negebėjo įvykdyti visų savo finansinių įsipareigojimų. Dėl neįvykdytų įsipareigojimų tarptautiniams kreditoriams 2015 m. liepos 20 d. Londono teismas „High Court of Justice“ įmonei BDZ nurodė sumokėti 66,7 mln. EUR (130,4 mln. BGN) ir 8 % metinių delspinigių už pavėluotą mokėjimą ⁽³²⁾.
- (106) Be to, atsižvelgiant į pernelyg didelį įmonės „BDZ Holding“ išskolinimą, nepanaikinus skolos, įmonei būtų labai sudėtinga vykdyti savo įsipareigojimus ir įmonė galbūt galiausiai būtų likviduota.
- (107) Remdamasi tuo, kas pirmiau išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad įmonės „BDZ Holding“ išskolinimas yra pernelyg didelis ir tai trukdo jos patikimam finansų valdymui.

Pagalbos būtinumas

- (108) Be to, pagalba turi būti būtina šiai padėčiai, susijusiai su pernelyg dideliu išskolinimu, pataisyti, atsižvelgiant į tai, kad numatomi konkurenciniai pokyčiai rinkoje įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms neleistų per pagrįstą laikotarpį pagerinti įmonės finansinės padėties.
- (109) Dėl savo išskolinimo įmonė „BDZ Holding“ negebėjo vykdyti savo finansinių įsipareigojimų ir negalėjo investuoti į savo riedmenų modernizavimą. Neinvestuojant į riedmenų modernizaciją ir techninę priežiūrą, įmonės riedmenų parkas paseno ir iš dalies tapo atgyvenęs. Šiuo atžvilgiu Komisija atkreipia dėmesį, kad 82 % įmonės „BDZ Passenger“ vagonų yra senesni nei 20 metų, o 74 % jos lokomotyvų senesni nei 25 metų. 2015 m. apytikriai 50 % įmonės „BDZ Cargo“ lokomotyvų buvo arba remontuojami, arba neveikė. Panašiai, 2015 m. neveikė ir turėjo būti remontuojama apytikriai 51 % įmonės „BDZ Cargo“ krovinių vagonų.
- (110) Be pagalbos įmonė „BDZ Holding“ negalėtų grąžinti dar negrąžintų skolų, susidariusių iki Bulgarijai įstojant į Sąjungą, ji taip pat negalėtų naudoti savo išteklių investicijoms į savo riedmenų modernizavimą.
- (111) Pavyzdžiui, remiantis įmonės 2016 m. ataskaitose nurodyta pajamų suma (336,2 mln. BGN), reikėtų vidutiniškai 66 % didinti vienkartinę kainą ir (arba) tarifus, jei visa kita liktų, kaip buvę, kad per trumpą laiką būtų gautos 223,45 mln. BGN dydžio veiklos pajamos, reikalingos skolai, kurią planuojama panaikinti, padengti. Tačiau kol kas įmonės „BDZ Holding“ patronuojamosios įmonės veiklą vykdo tik geografinėje teritorijoje, atitinkančioje regioninės pagalbos teikimo pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies a punktą reikalavimus. Nemažas tarifų padidinimas tokiose geografinėse teritorijose gali turėti didesnę neigiamą socialinį poveikį nei turtingesnėse Sąjungos teritorijose. Atitinkamai, hipotetinis tarifų padidinimas, kuriuo siekiama padidinti įmonės „BDZ Holding“ pajamas ir sumažinti jos skolas tiek, kiek tai būtina, jeigu ir būtų teisiškai įmanoma galimybė keleivių vežimo paslaugų, teikiamų vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą, sektoriuje ir komerciniu požiūriu tvarus variantas konkurencingame krovinių vežimo sektoriuje, tai galėtų daryti neproporcingą socialinį poveikį geležinkelių transportu besinaudojantiems Bulgarijos keleiviams arba įmonės „BDZ Cargo“ paslaugomis besinaudojančioms įmonėms.
- (112) Vadinas, jokia kita patikima hipotetinė politikos priemonė, išskyrus planuojamą skolos panaikinimą, nebūtų galima užtikrinti tolesnės įmonės veiklos. Taigi nagrinėjamoji priemonė yra būtina įmonės „BDZ Holding“ išskolinimui sumažinti, atsižvelgiant į tai, kad numatomi konkurenciniai pokyčiai rinkoje numatomoje ateityje įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms neleistų pagerinti įmonės finansinės padėties.

d) Pagalba neturi būti didesnė nei yra būtina šiam tikslui pasiekti

- (113) Komisija atkreipia dėmesį, kad, atsižvelgiant į įmonės „BDZ Holding“ finansinę padėtį, panaikinamos skolos suma yra minimumas, būtinas siekiant užtikrinti, kad įmonė išliktų, taip pat tai būtina įmonės finansinio tvarumo sąlyga. Šios sumos būtinai reikia neįvykdytiems mokėjimas kreditoriams – tarptautinėms finansų įstaigoms ir NRIC – padengti. Įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės tebeturi iki 2007 m. sausio 1 d. susidariusių skolų, ir tų skolų nepadengus, kiltų pagalbos gavėjos likvidavimo rizika. Finansiniai rodikliai rodo, kad dabar negali būti mokama iš nuosavų išteklių, ir būtų netikroviška tikėtis, kad įmonė galėtų gerokai padidinti savo tarifus arba kainas, kad per trumpą laikotarpį padidėtų jos pajamos.

⁽³²⁾ 2015 m. liepos 20 d. nutartys CL-2015-000309 FMS Wertmanagement AöR/BDZ Holding; CL-2015-000214 Dexia Credit Local/BDZ Holding; CL-2015-000090 KA Finanz AG/BDZ Holding.

- (114) Be to, Komisija atkreipia dėmesį, kad per laikotarpį nuo įstojimo įmonė „BDZ Holding“ iš savo išteklių, t. y. daugiausia iš to, kad pardavė turtą, padengė 166 mln. BGN iki 2007 m. sausio 1 d. susidariusių įsipareigojimų. Kadangi šios sumos galbūt atitiko panaikinimo reikalavimus, pagrįsta manyti, kad įmonė „BDZ Holding“ tuos išteklius galėjo panaudoti riedmenų ir teikiamų paslaugų plėtojimui ir modernizavimui. Techninių savybių ir informacinių sistemų požiūriu, įmonė buvo gerokai atsilikusi nuo geležinkelių sektoriaus pažangos. Todėl, kadangi „BDZ Holding“ taip pat iš savo išteklių grąžino dalį iki stojimo susidariusios skolos, negalima laikyti, kad skolos panaikinimu daroma daugiau, nei tai, kas būtina, net jeigu ir nebelieka grąžinimo prievolių bei atsiranda finansinių galimybių ateityje investuoti į modernizavimą ar remontą.
- (115) Atsižvelgdama į tai Komisija daro išvadą, kad negalima laikyti, jog, panaikinus skolą, įmonės „BDZ Holding“ padėtis tampa palankesnė nei vidutinės tinkamai valdomos įmonės, kurios veiklos profilis panašus.

e) Skolų panaikinimu įmonei neturi būti suteikiama konkurencinio pranašumo, kuris trukdytų veiksmingai konkurencijai rinkoje plėtotis, pavyzdžiui, trukdant išorės įmonėms arba naujiems dalyviams patekti į tam tikras nacionalines ar regionines rinkas

- (116) Siūlomu skolų panaikinimu įmonei „BDZ Holding“ bus suteikta galimybė tik normalizuoti įmonės veiklos finansavimą, tačiau įmonei „BDZ Holding“ ar jos patronuojamosioms įmonėms nebus suteikta galimybių plėstis ar patekti į naujas rinkas. Tuo požiūriu, pagalba netrukdytų rinkoje plėtotis veiksmingai konkurencijai. Ji nedarys poveikio konkurentų padėčiai rinkoje, konkurentai ir toliau galės su įmone „BDZ Holding“ konkuruoti tokiomis pat sąlygomis.
- (117) Komisija taip pat laikosi nuomonės, kad panaikinus skolas nebus nederamai iškraipyta konkurencija ir valstybių narių tarpusavio prekyba, nes tuo įmonei „BDZ Holding“ bus suteikta galimybė tik stabilizuoti savo finansinę padėtį, kuri buvo sudėtinga dėl iki rinkos liberalizavimo susidariusių įsipareigojimų. Be to, Komisija daro išvadą, kad naujiems rinkos dalyviams netrukdoma patekti į Bulgarijos transporto rinką. Kaip dėstoma 15 ir 42 konstatuojamosiose dalyse, be „BDZ Cargo“ Bulgarijos geležinkelių transporto rinkoje dabar veikia aštuoni krovinių vežimo operatoriai. Nėra jokių įrodymų, kad skolos panaikinimo priemonė ši konkurencinė padėtis bus pakeista.

Išvada

- (118) Atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta, Komisija daro išvadą, kad valstybės pagalba, kurios forma – Bulgarijos planuojamas 223,45 mln. BGN (114,25 mln. EUR) dydžio skolos panaikinimas (2 priemonė), atitinka suderinamumo su vidaus rinka sąlygas, nustatytas Gairių dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms IV skyriuje.

6.2. 3 PRIEMONĖ. ĮMONĖS „BDZ HOLDING“ IR JOS PATRONUOJAMŲJŲ ĮMONIŲ ATLEIDIMAS NUO PRADELSTŲ SKOLŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYTOJAI (NRIC)

- (119) Kadangi iki priimant sprendimą pradėti tyrimą Bulgarija nepaaiškino, kaip susidarė ir plėtojosi įmonės „BDZ Holding“ pradelsti įsipareigojimai įmonei NRIC, laikyta, jog tai, kad nebuvo užtikrintas šių pradelstų įsipareigojimų vykdymas, gali būti valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.
- (120) Remiantis Bulgarijos pateikta informacija (4.3 skirsnis), dalis įmonės „BDZ Holding“ pradelstų įsipareigojimų įmonei NRIC yra įsipareigojimai, įmonei susidarę iki Bulgarijos įstojimo į Sąjungą. Dalis šios iki stojimo susidariusios skolos (iki 26,3 mln. BGN) vėliau buvo refinansuota lėšomis, gautomis iš 2007 m. lapkričio 19 d. obligacijų emisijos, ir iki šiol neapmokėta, todėl turi būti atliekamas vertinimas pagal 6.1 skirsnį „2 priemonė. Iki 2007 m. susidariusių skolų panaikinimas“. Kitą sakant įmonei NRIC buvo sumokėta.
- (121) Be to, siekdama paaiškinti su likusiais neįvykdytais įsipareigojimais susijusią padėtį, Bulgarija pateikė daugiau informacijos apie vykdymo užtikrinimo priemones ir veiksmus, kurių ėmėsi įmonė NRIC (žr. 4.3 skirsnį). Pasak Bulgarijos, įmonė NRIC ėmėsi visų būtinų veiksmų ir reikalavo, kad įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės vykdytų pradelstus įsipareigojimus ir kad būtų išieškota kuo daugiau mokėtinų sumų, tačiau teismo procesų nepradėjo.

- (122) Siekdama patikrinti, ar įmonė NRIC įmonei „BDZ Holding“ nederamai taikė palankias sąlygas, susijusias su pradelstų išpareigojimų vykdymo vėlavimu ir tvarka, Komisija turi įvertinti, ar įprastomis rinkos sąlygomis jai būtų buvusi naudinga tokia tvarka ⁽³³⁾. Taigi Komisija turi vertinti, ar hipotetinis rinkos ekonomikos kreditorius, kurio padėtis būtų panaši į įmonės NRIC padėtį, siekdamas užtikrinti, kad jam būtų sumokėta kuo daugiau jam gražintinų sumų, būtų sutikęs su tokiu vėlavimu ir pradėjęs pakartotines derybas dėl pradelstų išpareigojimų vykdymo panašiomis sąlygomis ⁽³⁴⁾. Kitaip sakant, Komisija turi įvertinti, ar NRIC veikė taip pat uoliai, kaip tai būtų daręs rinkos ekonomikos kreditorius, kai sprendė, ką rinktis – individualų ir draugišką savo reikalavimų vykdymo užtikrinimą ar kolektyvinę išieškojimo procedūrą, kurios rezultatas galiausiai būtų įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių bankrotas.
- (123) Komisija atkreipia dėmesį, kad, siekdamas nustatyti palankiausią alternatyvą, uolus rinkos ekonomikos kreditorius vertintų kiekvienos alternatyvos pranašumus ir trūkumus, atsižvelgdamas, *inter alia*, į gražintinas sumas, savo ankstesnę ekonominę poziciją, išieškojimo proceso trukmę ir išlaidas ⁽³⁵⁾.
- (124) Komisija pirmiausia atkreipia dėmesį, kad skolos įmonei NRIC susidarė (valstybės) įmonėms palaikant reguliarius ir ilgalaikius komercinius ryšius: įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės buvo pagrindinės įmonės NRIC klientės ir davė jai daugiau nei 70 % veiklos pajamų. Tuo, kaip 2008–2011 m. susidarė 46,5 mln. BGN dydžio įmonės NRIC skola įmonei „BDZ Holding“ už įvairias įmonei NRIC suteiktas paslaugas (3 lentelė), papildomai įrodoma, kad įmonės NRIC ir „BDZ Holding“ nuolat palaiko ryšius ir yra viena nuo kitos priklausomos. Todėl galimas įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių pasitraukimas iš rinkos dėl kolektyvinės nemokumo bylos būtų turėjęs didžiulį neigiamą poveikį įmonės NRIC finansinei padėčiai. Be to, dėl įmonės „BDZ Holding“ bankroto būtų sumažėjęs įmonės NRIC pelnas ir gebėjimas tinkamai tvarkyti nacionalinį geležinkelių tinklą, taigi būtų rizikuojama, kad sumažės komercinės pajamos, gaunamos iš kitų klientų, ne tik įmonės „BDZ Holding“ patronuojamųjų įmonių.
- (125) Vadinas, rinkos kreditorius, kaip ir įmonė NRIC su savo skolininku (-ais), tokiu (-iais) kaip įmonė „BDZ Holding“, palaikydama panašius komercinius ryšius būtų apdairiai vertinęs hipotetinius vykdymo užtikrinimo veiksmus, dėl kurių jo pagrindinis klientas pasitrauktų iš rinkos kitaip nei kreditorius, turintis vienkartinį skolos reikalavimą ir komerciniu bei finansiniu požiūriu nepriklausantis nuo to, ar jo skolininkas išliks aktyvus rinkoje po to, kai bus užtikrintas kreditoriaus reikalavimų vykdymas.
- (126) Antra, iškėlus hipotetinę kolektyvinę nemokumo bylą įmonės NRIC reikalavimai įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms nebūtų buvę vykdomi kaip pirmieji reikalavimai, ir tokiu atveju įmonei NRIC nebūtų suteikta jokia pirmumo teisė atgauti savo skolas, palyginti su kitais kreditoriais (žr. 49 konstatuojamąją dalį). Be to, sprendime pradėti tyrimą nurodyta skola įmonei NRIC (45 mln. BGN) buvo mažesnė, nei skolos kitiems kreditoriams (žr. 1 lentelę). Dar daugiau – įmonės „BDZ Holding“ turto balansinė vertė, vykdamas priverstinį pardavimą dėl kolektyvinės nemokumo bylos, turėtų būti sumažinta taikant likvidavimo nuolaidą. Atsižvelgiant į šio turto rūšį, likvidavimo nuolaida gali būti iki 75 % turto vertės. Todėl labai tikėtina, kad įmonės „BDZ Holding“ turto likvidavimo vertės nepakantų likvidavimo išlaidoms, jos darbuotojų atlyginimams ir visiems neįvykdytiems išpareigojimams padengti. Pavyzdžiu imant 2011 m., likvidavimo išlaidos, darbuotojų atlyginimai ir visi neįvykdyti išpareigojimai sudarė 778 mln. BGN, o įmonės „BDZ Holding“ turto balandinė vertė buvo 933 mln. BGN. Taigi, jeigu būtų iškelta kolektyvinė nemokumo byla, įmonė NRIC galėjo tikroviškai tikėtis susigrąžinti tik mažą savo neapmokėtų reikalavimų dalį.
- (127) Be to, Komisija laikosi nuomonės, kad, atsižvelgiant į nusistovėjusią teismų praktiką, tos išlaidos, kartu su teismo procesų trukme, gali turėti įtakos kreditoriaus sprendimui, ar imtis įmonę likviduoti ⁽³⁶⁾. Šiomis aplinkybėmis Komisija sutinka, kad NRIC buvo konkrečiai suinteresuota toliau bendradarbiauti su įmone „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosiomis įmonėmis, ne tik dėl būsimų komercinių pajamų, kurias ji gauna iš įmonės „BDZ Holding“, bet ir siekdama susigrąžinti kuo didesnę nepirmaeilių neįvykdytų išpareigojimų, susidariusių iki 2011 m.

⁽³³⁾ 1996 m. liepos 11 d. Teisingumo Teismo sprendimas *SFEI ir kiti*, C-39/94, ECLI:ES:C:1996:285, 60 punktas; 1999 m. balandžio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanija/Komisija*, C-342/96, ECLI:ES:C:1999:210, 41 punktas.

⁽³⁴⁾ Komisijos pranešimas dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (2016/C 262/01), 74 punktas; 2007 m. lapkričio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Ispanija/Komisija*, C-525/04 P, ECLI:ES:C:2007:698; 2013 m. sausio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Frucona/Komisija*, C-73/11 P, ECLI:ES:C:2013:32, 78 punktas; 1999 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimas *DMTransport*, C-256/97, ECLI:ES:C:1999:332; 1998 m. balandžio 30 d. Sprendimas *Cityflyer*, T-16/96, ECLI:ES:T:1998:78, 51 punktas; 2013 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/Buczek Automotive ir Lenkija*, C-405/2011, ECLI:ES:C:2013:186, 54–60 punktai.

⁽³⁵⁾ Sprendimas *Frucona/Komisija*, C-73/11 P, ECLI:ES:C:2013:32, 78 punktas; Sprendimas *Komisija/Buczek Automotive ir Lenkija*, C-405/2011, ECLI:ES:C:2013:186, 54–60 punktai; Sprendimas *Europos Komisija/Électricité de France (EDF)*, C-124/10P, ECLI:ES:C:2012:318, 85 punktas.

⁽³⁶⁾ 2013 m. kovo 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Komisija/Buczek Automotive*, C-405/11 P, ECLI:ES:C:2013:186, 59 punktas.

lapkričio mėn., sumą, o ne inicijuoti įmonės likvidavimą. Komisija daro išvadą, kad ilgos kolektyvinės bylos, kurios rezultatas būtų priverstinis grupės likvidavimas, o susigrąžinimo norma būtų neaiški ir nedidelė, inicijavimas nebūtų tinkama ir tikroviška įmonės NRIC, siekiančios susigrąžinti kuo didesnę skolų sumą, galimybė.

- (128) Iš tikrųjų, Komisija atkreipia dėmesį, kad įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės reguliariai tvarkė įmonei NRIC turimas skolas, o įmonė NRIC nebuvo traktuojama kitaip nei kiti grupės privatūs kreditoriai. Kai įmonė „BDZ Holding“ vėluodavo mokėti, jai nebuvo sudaromos palankesnės sąlygos atidedant grąžinimą, nes įmonei NRIC vėluojamoms mokėti sumoms buvo taikoma nemaža 1 000 bazinių punktų marža, pridėjama prie Bulgarijos nacionalinio banko nustatytos pagrindinės palūkanų normos (žr. 48 konstatuojamąją dalį). Pavyzdžiui, Komisija laikosi nuomonės, kad finansinių sunkumų patiriančiai įmonei, tokiai, kokia yra įmonė „BDZ Holding“, 1 000 bazinių punktų yra rinkos sąlygas atitinkančios palūkanų maržos, taikomos paskolai, kurios užstatas prastos kokybės, pakaitinis kintamasis ⁽³⁷⁾. Pradelsti įsipareigojimai buvo vykdomi reguliariais tiesioginiais banko pavedimais, įmonės NRIC įsipareigojimų įmonei „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosioms įmonėms užskaita ir skolos konvertavimo į nuosavybę sandoriais. Pavyzdžiui, 2011–2016 m. įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės už įmonės NRIC suteiktas paslaugas sumokėjo 503 mln. BGN (257 mln. EUR). Palyginti su maža tikimybe įmonei NRIC susigrąžinti bent mažą dalį reikalavimų, jeigu įmonė „BDZ Holding“ būtų likviduota, įmonei NRIC nuo 2011 m. grąžinta skolos suma *a posteriori* patvirtinama, kad įmonės NRIC pasirinkimas nesiekti, kad būtų užtikrintas jos reikalavimų vykdymas, buvo racionalus.
- (129) Be to, nors informacija nėra konkrečiai susijusi su iki stojimo susidariusia skola, nurodyta sprendime pradėti tyrimą, Komisija atkreipia dėmesį, kad, pavyzdžiui, kalbant apie įsipareigojimų vykdymą skolos konvertavimo į nuosavybę sandoriais, įvykdytais po to, kai buvo priimtas sprendimas pradėti tyrimą, įmonė NRIC susitarimus su įmone „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosiomis įmonėmis sudarė įprastomis rinkos sąlygomis, kaip dėstoma 51, 52 ir 53 konstatuojamosiose dalyse, ir buvo pripažintos nesumokėtos skolos bei palengvintas jų grąžinimas.
- (130) Remdamasi Bulgarijos pateikta papildoma informacija bei patvirtinamaisiais dokumentais ir atsižvelgdama į tai, kas pirmiau išdėstyta, Komisija laikosi nuomonės, kad įmonė NRIC veikė kaip rinkos ekonomikos kreditorė, taigi skolų grąžinimo atidėjimu ir tvarka, dėl kurios įmonė NRIC ir įmonė „BDZ Holding“ bei jos patronuojamosios įmonės susitarė, pastarosioms nesuteikta jokie nederamo pranašumo, kurio jos nebūtų turėjusios įprastomis rinkos sąlygomis.
- (131) Taigi, Komisija daro išvadą, kad tai, kaip įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės iki 2011 m. lapkričio mėn. stengėsi spręsti infrastruktūros valdytojai (įmonei NRIC) nesumokėtų skolų klausimą, nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.
- (132) Kadangi būtinos sąlygos, pagal kurias sprendžiama, ar esama valstybės pagalbos pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, turi būti įvykdytos visos, ši straipsnio dalis netaikoma, kai viena iš tų sąlygų yra neįvykdyta. Todėl nereikia vertinti, ar tai, kad įmonė „BDZ Holding“ ir jos patronuojamosios įmonės įmonei NRIC anksčiau nemokėjo skolų, atitinka kitas Sutarties 107 straipsnio 1 dalies sąlygas.

6.3. 4 PRIEMONĖ. ĮMONEI „BDZ HOLDING“ VALSTYBĖS GRĄŽINAMAS PRIDĖTINĖS VERTĖS MOKESTIS (PVM)

- (133) Komisija 4 priemonės tyrimo ėmėsi dėl to, kad Bulgarija nepaaiškino PVM grąžinimo priežasčių ir to, ar laikytasi Direktyvos 2006/112/EB. Taigi Komisija laikėsi nuomonės, kad PVM grąžinimas gali būti valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį. Todėl Komisija Bulgarijos paprašė pateikti papildomos informacijos apie PVM grąžinimo įmonei „BDZ Holding“ priežastis.
- (134) Po to, kai buvo priimtas sprendimas pradėti tyrimą, Bulgarija paaiškino, kad 4 priemonė yra susijusi su nederamai nustatyto ir sumokėto 72 mln. BGN (36,7 mln. EUR) dydžio PVM, susijusio su iš Transporto ministerijos nuo 2004 m. gruodžio 1 d. iki 2008 m. vasario 29 d. gauta kompensacija už viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymą, grąžinimu (žr. 55–59 konstatuojamąsias dalis). Bulgarija taip pat paaiškino, kad, laikantis taikytinų nacionalinės teisės aktų nuostatų, kompetentingai nacionalinei mokesčių institucijai atliekant patikrinimą buvo nustatyta administracinė klaida. Ši klaida buvo ištaisyta 2009 m. sausio 14 d. Sprendimu dėl mokesčio grąžinimo Nr. 2900180, 2009 m. liepos 8 d. Sprendimu dėl mokesčio grąžinimo Nr. 290900153, 2010 m. rugpjūčio 12 d. Sprendimu dėl mokesčio grąžinimo Nr. 100337 ir 2011 m. vasario mėn. Sprendimu dėl mokesčio grąžinimo Nr. 290100380.

⁽³⁷⁾ Komisijos komunikatas dėl orientacinių ir diskonto normų nustatymo metodo pakeitimo (OL C 14, 2008 1 19, p. 6).

- (135) Komisija atkreipia dėmesį, kad valstybės pagalbos sampratai svarbu ne tik suteikiami teigiami ekonominiai pranašumai. Pranašumas, pavyzdžiui, susijęs su mokesčiais, gali būti įgyjamas ir dėl palengvintos ekonominės naštos. Todėl reikia nagrinėti, ar su iš Transporto ministerijos gautomis viešųjų įsipareigojimų vykdymo kompensacijomis susijusio PVM grąžinimu įmonei „BDZ Holding“ suteiktas ekonominis pranašumas, sumažinant mokesčius, paprastai įtraukiamus į įmonės biudžetą⁽³⁸⁾, ar su viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacija susijęs PVM buvo iš tikrųjų neteisingai nustatytas. Jeigu tai neteisėtai nustatytų mokesčių grąžinimas, jokio pranašumo nesuteikiama⁽³⁹⁾.
- (136) Remiantis Direktyvos 2006/112/EB 73 straipsniu, paslaugų, įskaitant keleivinio transporto paslaugas, teikimui taikomas PVM, o apmokestinamoji vertė apima viską, kas sudaro atlygį, kurį už paslaugų teikimą paslaugų teikėjas gavo arba turi gauti iš kliento arba iš trečiosios šalies, įskaitant tiesiogiai su tiekimo kaina susijusias subsidijas. Be to, remiantis tos direktyvos 132 straipsniu, įmonės, kurioms patikėta vykdyti viešųjų paslaugų įsipareigojimą, nepatenka į sandorių, neapmokestinamų PVM, sąrašą.
- (137) Todėl, reikia vertinti, ar įmonės „BDZ Holding“ gauta viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacija buvo tiesiogiai susijusi su teikiamų paslaugų kaina. Viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacija buvo siekiama padengti nuostolius, susidarancius konkrečiomis sąlygomis, pavyzdžiui, nustatant traukinio kilometrų, sėdimųjų vietų skaičių, dažnį ir kitus kokybinius kriterijus, teikiant keleivinio transporto paslaugas. Visų pirma, viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacija būtų sumažinta, jeigu būtų nukrypta, *inter alia*, nuo nustatytų kilometrų, sėdimųjų vietų, valandų ir kitų kokybinių kriterijų, nustatytų teikiamoms paslaugoms. Todėl viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacijos negalima laikyti tiesiogiai susijusia su transporto paslaugų teikimo kaina – veikia tai kompensacija už nuostolius, patiriamus vykdant viešųjų paslaugų įsipareigojimą.
- (138) Be to, Bulgarijos PVM teisės aktuose nenustatyta, kad viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacijai, susijusiai su nuostolių dengimu, turėtų būti taikomas PVM. Klaidą nustatė atitinkama mokesčių institucija, kai buvo atliktas patikrinimas, taigi mokesčių institucija priėmė kelis sprendimus (žr. 59 konstatuojamąją dalį), o tai atitiktina Bulgarijos mokesčių draudimo procedūros kodeksą.
- (139) Vadinas, įmonės „BDZ Holding“ taikomai viešųjų paslaugų įsipareigojimo vykdymo kompensacijai nuo 2004 m. gruodžio 1 d. iki 2008 m. vasario 29 d. PVM taikytas neteisingai. Todėl Komisija laikosi nuomonės, kad neteisingai taikyto PVM grąžinimu įmonei „BDZ Holding“ nesuteikta ekonominio pranašumo.
- (140) Atsižvelgiant į tai, kad būtinos sąlygos, pagal kurias sprendžiama, ar esama valstybės pagalbos pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, turi būti įvykdytos visos, tai, kad viena sąlyga neįvykdyta, turi lemiamą reikšmę. Todėl nereikia vertinti, ar 4 priemonė atitinka kitas Sutarties 107 straipsnio 1 dalies sąlygas.
- (141) Todėl Komisija daro išvadą, kad 4 priemonė nėra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje.

7. IŠVADA

- (142) Atsižvelgiant į tai, kad pranešimas dėl restruktūrizavimo pagalbos įmonei „BDZ Holding“ buvo atsiimtas (1 priemonė, 5 skirsnis), su restruktūrizavimo pagalbos priemone, apie kurią pranešta, susijusi oficiali tyrimo procedūra pagal Sutarties 108 straipsnio 2 dalį turėtų būti baigta.
- (143) Kalbant apie 223,45 mln. BGN (114,25 mln. EUR) dydžio įmonės „BDZ Holding“ ir jos patronuojamųjų įmonių skolų panaikinimą (2 priemonė, 6.1 skirsnis), tai yra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį, ir ši pagalba atitinka Gairėse dėl valstybės pagalbos geležinkelio įmonėms nustatytas suderinamumo sąlygas. Todėl 2 priemonė turėtų būti paskelbta suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą.

⁽³⁸⁾ 1994 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Banco Exterior de España*, C-387/92, ECLI:ES:C:1994:100, 13 punktas, 2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija/Komisija*, C-156/98, ECLI:ES:C:2000:467, 25 punktas, 1999 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Italija/Komisija*, C-6/97, ECLI:ES:C:1999:251, 15 punktas, 2005 m. kovo 3 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Heiser*, C-172/03, ECLI:ES:C:2005:130, 36 punktas.

⁽³⁹⁾ 1980 m. kovo 27 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Amministrazione delle finanze dello Stato*, 61/79, ECLI:ES:C:1980:100, 29–32 punktai.

- (144) Kalbant apie tai, kad įmonei NRIC negrąžintos 45 mln. BGN dydžio nesumokėtos skolos (3 priemonė, 6.2 skirsnis), NRIC veikė kaip rinkos ekonomikos kreditorė. Todėl 3 priemonė nėra valstybės pagalba.
- (145) Kalbant apie neteisingai sumokėto PVM grąžinimą (4 priemonė, 6.3 skirsnis), kadangi PVM buvo neteisingai nustatytas, jo grąžinimas nėra valstybės pagalba,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Bulgarijai atsiėmus pranešimą apie restruktūrizavimo pagalbą, nebeliko pagal Sutarties 108 straipsnio 2 dalį dėl planuojamos restruktūrizavimo pagalbos įmonei „BDZ Holding EAD SA“, apie kurią pranešta, pradėtos oficialios tyrimo procedūros objekto, taigi procedūra baigiama.

2 straipsnis

1. Bulgarijos planuojama suteikti valstybės pagalba įmonei „BDZ Holding EAD SA“, kurios forma – 223 448 801 BGN dydžio skolų panaikinimas, yra suderinama su vidaus rinka pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies c punktą. Todėl leidžiama panaikinti skolas.
2. Tai, kaip įmonė „National Railway Infrastructure Company“ iki 2011 m. lapkričio mėn. tvarkė įmonių „BDZ Holding EAD SA“, „BDZ Passenger EOOD“ ir „BDZ Cargo EOOD“ jai turimas nesumokėtas 45 mln. BGN sumas, nėra valstybės pagalba pagal Sutarties 107 straipsnio 1 dalį.
3. Tai, kad buvo sugrąžintas 72 mln. BGN dydžio neteisingai sumokėtas pridėtinės vertės mokestis, nėra valstybės pagalba, kaip apibrėžta Sutarties 107 straipsnio 1 dalyje.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Bulgarijos Respublikai.

Priimta Briuselyje 2017 m. birželio 16 d.

Komisijos vardu
Margrethe VESTAGER
Komisijos narė